

Eesti rahvuslise
vaimlise koostöötamise
komisjoni protokollid

F 46
S. 3

1
Rahvaste Liidu
juures oleva
vaimulise koostöötamise komisjoni
Eesti rahvuslike osakonna
protokollid

Protokoll #1.

Komisjoni koosoleku protokoll 9st aprillist 1929a,
kell 1. l., ülikooli rektori kabinetis.

Koos elid: rektor, prof. J. Köpp, prof. A. Piip ja prof.
P. Kogerman, muudamad prof. L. Põusep ja prof. G. Suik.

1. Komisjoni juhatajaks valitakse prof. J. Köpp;
juhataja abina - prof. A. Piip ning kirjatoimetajaks -
prof. P. Kogerman.
2. Et Rahvaste Liidu sihti ja tegemist Eesti tutvustada,
otsustatakse komisjonile saadetud kirjaandust,
kui eksemplaaride arv seda võimaldab, saata järgmis-
tele asutistele ja isikutele:

- (i) ülikooli raamatukogule;
- (ii) ülikooli sekretariaadile;
- (iii) ülikooli õigusteaduskonna raamatukogule;
- (iv) Pügi raamatukogule;
- (v) Tartu linna raamatukogule;
- (vi) Tallinna linna raamatukogule;
- (vii) Komisjoni liikmetele; ja
- (viii) Väikesele kogule ka teiste linnade raamatu-
kogudele.

Koosolek lõpeti kell 1 1/2 p.

J. Köpp M. J. Paul Kogerman

ERVKK i esindaja 3

Best. Loyantare Selts

L. Kijänckuk Liit

Opet. E. Selts

Loodusuurjate Selts

~~Kaasööjate Klubi~~

E. Rõõ-i raamatukogu juhataja

Lõuna r-u juhataja

Opetajate Klubi

W. Kooli raamatukogu ^{esindaja} ~~juhataja~~

E. Raamatukoguhoidja

~~A. Kooli raamatukogu~~ Klubi

Protokoll #2.

Komisjoni koosoleku protokoll 7.st maist 1929a,
kell 1päeval Ülikooli rektori kabinetis.

Koos olid: Rektor J. Köpp, professorid A. Piip, L. Ruusepp, G. Snits ja P. Kogermaa.

1. Kalendri reformi ajus atmsotatare teadete hankimiseks ja seisukohtade selgitamiseks pöörata järguist ametite poole: (i) haridusministeerium, (ii) tähetorn, (iii) riigusteadusnõukod ja (iv) maatriadikond ühes kirjikutega.

2. Võtta are teatavaks Rahvaste Liidu teadaanded raamatuturkaga komisjoni ajus.

3. Rahvaste Liidu konverentsist, mis peetakse 1929. a. suvel Genfis, palutakse Eesti esindajana osavatta prof. A. Piipu, asenukuse valitakse prof. L. Ruusepp.

4. Kinnitajandusega ühenduses olevat informatsiooni valitatakse koguda ja haridusministeeriumiga ühenduses astuda prof. A. Piipu.

5. Rahvaste Liidu ideede levitamise küsimuse korraldamine jäetakse komisjoni sekretäri koolus.

Joh. Kõpp

Ruusepp

Snits

P. Kogermaa

Protokoll Nr. 3.

Komisjoni koosoleku protokoll 12.st novembrist 1929a.,
kell 13, Ülikooli rektori kabinetis.

Koos on: Rektor prof. J. Köpp, prof. A. Piip, prof. L. Ruusepp, ja prof. P. Kogermaa.

1. Eelmise koosoleku protokoll loetakse ette ja kinnitatakse.

2. Kalendri reformi ajus testab komisjoni sekretär, prof. P. Kogermaa, et tema täbiriakimistel Ülikooli tähetorni juhatajaga on selgunud järguised asjastud: (a) juba muks kalendastr eel on kalendri reformi küsimus oleud kaalenuis astu koosmide sees, kes jõudsid ette, et praegune kalendri süsteem ei lisi vassusi ii teadade ja seega on tub reform vellelüksus. (b) Kile astronoomide etus testati haridusministeeriumi kaudu juba Rahvaste Liidu vastavatele komisjonidele. Seega poleks põhjust kalendri reformi küsimust mil meeli praevakorla vietta. Sekretäri seidu-kahaga ühine komisjon.

3. Komisjoni abisõmes, prof. A. Piip, annab are ora-ristut ja muljetist, mis saadud mõõdumid suval (1929a) Genfis korraldatud R. L. Vaimlise kaostis Rahvusvahelise (Instituti) komisjoni istungitist. Annandjo leiat, et

(a) iga Rahvusline Komitee tüistab ise load;

- 16) Meie Komitee otsustas alustada koostööd rahvusvaheliste läbikäimises.
- 17) Tulles koostada samalaadiliste organisatsioonide nimistiku Eesti.
- 18) Tulles tähtsada Eesti keelde Rahvaste Liidu rahva kõrvut kirjandusest.
- 19) Pinnat (d) nimel atuse tiostanisel meil asunud E.N. Välisministeerium, kelle väljandel lähemal ajal ilmub "Loo finiste".
- 20) Annume küditakse heaks ja sturstaime R.d. keskasutidele teatada p.e. meil koostisuri tähtsimeis.
- 21) Atustakse tunda prof Pühule Grafi konverutisid sõidule, seatur kulud.
- 22) Atustakse Eesti Rahvuslise Komitee tegevust laiusdada, kaasatõmmata kõine samasid teatadeid organisatsioon. Une laiusdatus Komitee organiseerimiskava palutakse prof. Kriip väljastatada.
- 23) Keskuslile koostuusse printuvad materjalid saata Haridusministeeriumi siunkoha vastuiskus.

Joh. Kõpp
 Nüg
 P. Kuzmanov

Protokoll Nr. 4.

Komisjoni koostamine protokoll 5st novembrist 1930. a. kell 12.30 ühinevali rektor: kabinetis.

Koos m: Rektor prof. J. Kõpp, prof. K. Püip, prof. G. Siuts ja prof. P. Kuzmanov.

Atustati: 1) Eelmine koostamine protokoll kinnitatakse.

2) Täiendada ülikooli Nõukogu poolt kinnitatud määrusi punktiga, mis võimaldab komisjonile ~~ei~~ gusi koostada liikmeid Eesti suuremate kultuuriliste organisatsioonide esindajate hulgas.

3) Koostamistareti liikmete nimistiku kinnitab ülikooli valitus, kes ka sullekohased kutused sulle liisumisele saadab.

4) Ülikooli poolt valitavate komisjoni liikmete hulgas peaks olema ka ülikooli vanemõpetaja ~~hulgas~~ ja ^{juhataja}.

5) Ülikooli nõukogu poolt valitavate liikmete arv võiks jätta lahtiseks.

6. Eelmises punktis nimetatud otsused teatada ülikooli valitusele, ühes soovavaloitusega komisjoni määrustiku §§ vastavalt muuta ja Täiendada.

Joh. Kõpp
 Nüg
 G. Siuts

P. Kuzmanov

Protokoll Nr. 5.

Komisjoni kuusalelu protokoll 14. aprillist 1931.

x. 13. Ülikooli rektori kabinetis

Kuusi: Rektor, prof. J. Köpp, prof. id. A. Piip, L. Piussepp, G. Suits, P. Kogemann ja Ülikooli Raamatukogu juhataja F. Piussepp.

Arutatakse: 1) Eelmise kuusalelu protokoll kinnitada.

(2) Ülikooli Nõukogu poolt 9. det. 1930 a. eelmise protokollis, §. 2. mainitud komisjoni põhiküsimuste nimistusse teatavaks võtta.

(3) Vastavalt mittele määrustele otsustada Ülikooli Nõukogu soovitada valida kaheksa komisjoni liiget, (järgmisest liikmest valimine peetakse).

(4) Paluda Ülikooli Valitust kinnitada järgmised kuusalelu teatavate liikmest nimistlik ja seadta kutsed kõikidele nimetatud isikutele:

(i) G. Mey - Haridus- ja teadusministeeriumi esindajana.

(ii) F. Tuglas - Eesti Kirjanduse Selts.

(iii) Prof. J. Maasik - Õpetatud Eesti Selts.

(iv) Maj. Lindk, - Eesti Rahvamuuseumi.

(v) J. Sempas, - P.E.N.-klubi ja E. Kirjandusliku Liidu.

(vi) H. Kompass - teatri ja muusika tegelaseks. Olegi, et kutsed on isiklikud, avald komisjon, et iga kuusalelu liige erindat mõnd suuremat kultuurilist organisatsiooni.

Siiski, mitte aga asakohast või organisatsioonide kuusalelu liitide loodetavate teadete suures osas järele ja järele komisjoni töös.

(5) Kõnetavate heaks prof. A. Piip esitis: "komisjon on otsustanud kuu kuus on vähemalt pooled ülikooli Nõukogu poolt valitavast liikmest."

(6) Otsustatakse ajakirjanduse kaudu teatavaks teha ~~kuusalelu~~ alal tegutsenute esimese salves - vahelise kongressi: alg, kohd, ja päevakord ("Ier Congres" International des Intellektuels", Pariis 1-9 augustini s.a.)

(7) Kõnetavate heaks prof. P. Kogemann esitis: "Ülikooli Valitus keeldu vabariigi valitust paluda samuti astuda, et Eesti saaks vastu võetud Rahvusvaheline Muusika- ja teatri liit (Conseil International des Unions Scientifiques).

(8) Nõukogu eelmise punktiga otsustuse paluda komisjoni liiget, prof. A. Piip väljastada muusika- ja teatri "Eesti Teaduste Akadeemia" seaduse elluviimiseks, ning see esitada Ülikooli Valituse kaudu vabariigi valitusele.

J. Köpp

P. Kogemann

K. Piussepp G. Suits

Protokoll Nr 6.

Komisjoni koosoleku protokoll 4.st juunist 1931.

Ülikooli Nõukogu saalis, lk 12 l.

Koos on: Rektor J. Käpp, prof'id P. Kogerman, E. Saaraste, G. Suits ja K. Schlossmann, ~~ja~~ F. Tuglas, ~~ja~~ Mag. Leinko ja F. Pussori.

Otsused: (1) Eelmise koosoleku protokoll lsetakse ette ja kinnitatakse.

(2) Kirjatoimetaja, P. Kogerman ^{tutustab} komisjoni liikmeid üld- ja eriselt Rahvusvahelise Vaimlise Kuultuse komisjoni tegevuse. Sel puhul räägivad ka K. Schlossmann, G. Suits, F. Pussori ja J. Käpp. Otsustakse paluda komisjoni liikmeid P. Kogermani, A. Piipi ja F. Pussori koostada järg-
mises komisjoni koosolekumisel lühikese ^{ilgajaga} (4. d. juunis) asuva Rahvusvahelise Vaimlise Kuultuse komisjoni seise tegevuse ja saavutuste kohta.

(3) Valimised. Komisjoni esimeheks valitakse rektor J. Käpp, abiesimeheks prof. A. Piip, kirjatoimetajaks prof. P. Kogerman. Tunnistatakse soovitatavaks valida ka kirjatoimetaja asetäitjaks ja seda muudatust esitada laenuvõtte komisjoni Ülikooli Nõukogu. Kirjatoimetaja asetäitjaks valitakse Ülikooli Raamatukogu juhataja, F. Pussori. 4. Mag. Leinko püstitab komisjoni "Eesti Rahva Kuultuse komisjoni" ja Vaimlise Kuultuse komisjoni

valenona kahta. Etusloose paluda küsimuse
algatajad, mag. Leuborzi, väljastatoda sisidga
valenordi selgitava määrustiku kavand ja see
ajaga kumlate ka juriidilise arvamusist.

5. Tunnistatakse soovitavaks komisjoni koo-
alaste protokollidest saata arastirja kooale-
kultelt pinduvatele komisjoni liigetele.

Joh. Kruu

~~Paul Hogen~~

H. P. P. P.
G. H. H.

L. P. P.
Schlossmann

"Arastirja protokollidest saadetakse 17.11.31. prof. h. P. P. P. P., prof. A. P. P. P.,
dr. G. H. H., prof. J. H. H. H., mag. J. P. P. P., hoo H. P. P. P.
Sekretär: P. H. H.

Protokoll No. 7.

Komisjoni koosseisu protokoll 22. veebruarist 1932.
n. 13, ülikooli Rektori kabinetis.

Koos on: Rektor, prof. J. Kipp, professorid A. Piip, G. S. S.,
L. P. P., J. H. H., K. Schlossmann, P. Hogen
ja ülikooli Raamatukogu hoidja F. P. P.

Päevakord: (1) Rahv. Vaiml. Koostöötamise Komisjoni
tegevuse ülevaade;

(2) Rahv. Vaiml. Koostöötamise tasuta saajate
määrustiku koostamine;

(3) Teadusliku Rahv. Vaiml. Koostöötamise ühine-
misest; ja

(4) Koosseisul tõusetatud küsimusi.

Astused: (1) Elmuise koosseisu protokoll kinnitatakse.

2. F. P. P. P. i. ühiskondlikult arvamusel Rahv. Vaiml.
Koostöötamise komisjoni ülevaatest ja
tegevusest arvamusel, avaldab komisjoni kinnitust
arvamusel.

(3) Prof. A. Piip'i ja Schlossmanni ettepanekul etus-
tatakse arvamusel paljundada, võimaluse korral
ülikooli A. P. P. P. s. trükkida ja sooda muise
kultuurilistele asutistele tutvumiseks.

(4) Tunnistatakse soovitavaks, et ka Eesti
teaduslikus ajakirjades ilmuvad muise
artiklid saaks korvustatud lühikese muise

(s.o. kongressi kulturs tunnustatud) kokkuvõttega,
kogu see kokkuvõtte jaapanis.

(5) Väärtsõnade dokumentide säilitamiseks
arhiivides tuleb võtta rõhku panna paber ja
tindi omadustele. Palutakse komisjoni liikmeid-
sekretäarisid P.Kogemaa ja F. Puskovi rasta-
vat informatsioon koguda ja sellest teatada
omavalitsustele.

(6) P.Kogemaa annab lühikese ülevaate Eesti
sõjaväe tegevusest ajavahemiku kohta juunist
1931. a. kuni kätaleni kordaloleku. Annab
täiendab H. Püü, teatades, et mng. Kaasiku
poolt on koostatud brošüür Rahvaste Liidu
sihtide ja tegevuse kohta. P.Kogemaa annab
sisaldas ka teadaannet päevakorra p. 3. kohta,
s.o. et Valvuri Valitus on ettepanekus astuda
Rahvusvahelise Teaduslike ühingu (Conseil International des Unions Scien-
tifiques).

(7) Rahvaste Liidu väljannete tasuta saajate
nimestiku palutakse koostada komisjoni sea-
retäarisid.

(8) Teadusliku terminoloogia ühtlustamine

asjus valitatakse ettepanekute, sõnema komis-
joni, puhul valitakse L. Puskopp, K. Schlosmann ja
F. Puskov.

P.Kogemaa

"
Trakiri protokollid saadetakse 1. III 1932. a. prof. A. Saarete'le,
dir. G. Mey'le, Fr. Inglass'le, hag. F. Lennbock'le, Fr. Lennbock'le
hag. H. Korpuse'le

Hamberly

Protokoll nr 8

Komisjoni koosoleku protokoll 5. oktoobri, 1933a., k. 12,
Ülikooli Rektori kabinetis.

Osavõtjad: Rektor J. Köpp, professorid: P. Kogerman, L. Reusipp,
Albert Saareste, K. Schlossmann, G. Suuts, Eesti Rahva Muuseumi
esindaja F. Leinboek, Eesti Kirjanduse Seltsi esindaja
Fr. Tuglas ja Fr. Puksov.

Päevakord: I. Rahvusvahelise Harmlose Koostöötamise Komisjoni
tegevuse aruanne.

II. Koosolekul tõusetatud küsimusi.

I. Kirjatoimetaja asetäitja Fr. Puksov annab ülevaate
Rahvusv. Harml. Koost. Kom.-i, Rahv. H. K. Instituudi ja Eesti Rahvusv.
H. K. R.-i tegevusest 1932/3 aastail. Aruanne võetakse vastu
ja kokkuvõtte sellest (150 rda) otsustatakse avaldada suure-
mats eesti ajalehtedes, et sel teel üldsust ka tutvustada
komisjoni tegevusega. Kokkuvõtte koostab kirjatoimetaja
asetäitja. Aruanne ise aga täielikult kujul, shes eelmise aru-
andega (193 1/2 a. kohta) avaldatakse Ülikooli Actade Cserias
eestikeeles, mille juures soovitavaks peetakse ka ära-
tõmbeid teha, informatsiooni suuretsemise otstarbel.

II. Prof. Schlossmanni ettepanekul arvatakse Ülikooli Actade
~~stee~~ mõningad eksemplare trükkida võivat paremal paberil.

mis arhiiveksemplaaridena oleksid vastupidavamad ajahälbale.
Ka algatas prof. Schlossmann rahvusvahelise keelkõismust, mis
tekstas elavat vaieldust. Muuseas tähendas prof. Ruusepp, et 6-7 aastat
tagasi rühel P.H.K. Instituudi delegaatide koosolekul olid selle oles-
võtnud keegi põhja riikide esindajast, kus olid keelkõismuse alla tulnud
prantsus- ja ladinakeel. Kuid lahendust olid peetud veel
varajaseks.

Prof. Kogermann tähendas, et meil peaks avanev tulla aruult kas
prantsus- või ingliskeel, kuna need keeled praegu tegelikult
etteandavalt osa teadustöös kirjanduses ja rahvusvahelisel
koosolekutel.

Arvati, et keelkõismus peaks põhimõttelult ülesvõetama ja et
selle lahendamiseks oleksid esmajoonel huvitatud väikesed
rahvad, mille järele rektor Kõppi ettepanekul otsustati
kontakti astuda naaberriikide H.K.K-idega.

Prof. Suuts. Mis staadiumis seisab Eesti Teadusakadeemia keelkõismus?

P. Kogermann. Vabariigi Valitsus on astunud Rahvusvahelise
Teadusliidu ühingu nõukogu liikmeks ja H.S.M.-
on volitanud esindajaks H. Kõppi.

* Komisjon otsustas pöörduda H. Kõppi Valitsuse poole palve-
ga asutada eriline komitee, kes täidaks puuduvat Eesti
Teadusakadeemia aset. Liigete arv on ettenähtud 15-20.

Lernbook. Rehl. Muuseumide büroo palub Eesti Rahva Muuseumi teatada,
mis keeles on esemete ettekirjutel peale eesti keele märkmed koostatud.
Peeti harkkõigus selles keelkõismuses pöörduda H.S.M.-i poole. Järgmine

koosolek tuleks lähemal ajal kokku kutsuda.

Joh. Põdd
A. Saareste

J. P. Põdd

L. Põdd

Ustavus

K. Kõppi

H. Kõppi

Araviri protokolli saadetud 14.7.33: direktor G. Mey'le, Prof. J. May'le,
Mag. J. Lempi'le, hra. H. Kõppi'le, kes puudusid koosolekul.

Protokoll nr. 9

ERVKK-i koosoleku protokoll 22 det. 1934a. k. 11
Üliskooli rektori kabinetis.

Osavõtjad: rektor J. Köpp, professorid: P. Kogermann, A. Piip, L. Puusepp, A. Saareste, K. Schlossmann, J. Suuts besti Rahva Muuseumi esondaja dir. F. Leinbock, besti Kirjanduse Seltsi esondaja F. Tuglas ja F. Puksov.

Päevakord: I. Vaimse koostöö komisjonide tegevuse ülevaade.

II. Rahvusvaheline Vaimse Koostöö Komisjoni rahvuskomiteede üldkongress Pariisis 1937a. ja sellega seotud näitus.

III. Koosolekul tõusetatud küsimusi.

a) I) Kirjatoimetaja asetäitja annab ülevaade Vaimse Koostöö institutsioonide tegevusest 1934a, eriti peatudes ERVKK poolt ettevõetud sammudel. K. Trükis tegevuse ülevaade, mis 1937a. a. esit, mis ilmub "Acta'de" C sarja XVII köites, on otsustatud Üliskooli Valitsuse poolt välja anda edaspidi igast "Acta" köitest 10 eksemplari 100% kaltsupaberil, mis oleks paigutatud järgmistesse raamatukogudesse: 1) Tartu Üliskooli 2) Riigi r. Tallinnas 3) Eesti Rahva Muuseumi 4) Helsingi Üliskooli 5) Budapesti Üliskooli 6) British Muuseumi

7) Library of Congress Washingtonis. 8) Staatsbibliothek Berlinis 9) Kunngler r. Stockholmis 10) Bibliothèque Nationale Pariisis.

On saadetud kirjalikud ettepanekud Soome, Läti ja Leedu RVKK-idele rahvusvahelise keele asjus otsustamiseks (võtta küsimusi) kas anda küsimusele laiem ulatus 2) mis keel oleks eelistatavam. Seni on vastus saabunud ainult Leedu RVKK-ilt teatega et küsimus on lahendamiseks antud keeleteadlastele. Ka on Üliskooli Valitsusele teatatud eelmise ERVKK-i otsus koosoleku otsus Teadusakadeemia asjus.

Ülevaatele järgnevat läbirääkimistel tõusid hovi-keskkohalt aj rahvusvaheline keel 6) Eesti Teadusakadeemia 7) Prof. A. Piibu algatatud nõue Trükida igast ^{trükisest} Sundeksemplari 2 eksemplari kaltsupaberil, mis oleksid määratud Tartu Üliskooli, Eesti Rahva Muuseumi või Riigiraamatukogule.

Ta Üksikarjalikkumade ettepanekute esitamiseks valiti alakomisjonid 1) Teaduste Akadeemia küsimuses, kuhu kuuluvad nad rekt. J. Köpp, professorid P. Kogermann, A. Piip, K. Schlossmann, J. Suuts, J. Puksov. Kutsus ka rektor.

2) Rahvusvahelise keele küsimuses, kuhu kuuluvad prof. A. Saareste, dir. F. Leinbock ja F. Puksov. Komisjoni kutsub kokku A. Saareste

3) Sundeksemplari küsimuses, kuhu kuuluvad hra F. Tuglas, dir. F. Leinbock ja F. Puksov. Komisjoni kutsub kokku F. Puksov.

Järgmine ERVKK-i koosolek peaks aset leidma veebruaris kuus, kus alakomisjonide ettepanekud võetakse arutusele.

ad II). RvHK-i ettepanek ERVKK-ile kui ka riigi-delegaadile, mis Välismaalasteerumi ja Hariduse-Sotsiaalministeeriumi kaudu samuti saabunud komisjoni, peada Vastse koostöö komisjoni üldkongressi 1937a. Pariisis, leidis ERVKK poolt pooldamist ja otsustati sellele vastata jäätavalt. Sellel kongressil oleks esindatud kõik Rahvuslõuna komisjonid. Vastus küsimusele kongressi kava, probleemide suhtes, arvati jätta edaspidiseks, kuigi toonitati nende probleemide tähtsust, mis esendavad rahvusvahelst koostööd. Samuti kuuluns edaspidisele kaalumisele ERVKK-is ka materiaalse võimaluste leidmine kongressi teostamiseks.

Kongressi aja kindlaksmääramist 1937a. peale soodustab eriti rahvusvaheline näitus, mis korraldatakse samal ajal ja ka Pariisis. Näituse kava ja ettepaneku asutada Eesti Näituse Rahvuslõuna Komitee või nimetada esindajaid saates ERVKK-ile Prantsuse Rahvuslõuna komisjon. Kuna pole selge, kuivõrd sellest rahvusvahelst näitusest osavõtavad meie riiklõuna arutused, otsustati paluda ERVKK-i kaudu hra dir. G. Ney'd võtta enda peale esindaja kohused, kuna Tartus oleks esindajana hra dir. Lembock. Prantsuse Rahvuslõuna komisjonile aga teatada esindajate nimeid, peale selle kui nõusolek saabunud hra G. Ney'lt ad III). Hra dir. F. Lembock teatab, et Eesti ^{kõigi eesti} ~~Rahvuslõuna~~ ^{Museumide} ~~Museumi~~ esemete etikettide keele küsimuses on Hariduse- ja Sotsiaalministeerium otsustanud prantsuskeele kasuks.

H. Põld. J. Kõrre. P. Kõrre. A. Saareste.
S. Siig. K. I. Helmsing. H. Tuglas.
F. Lembock.

Ja

Arakiri protokolliist saadetud H. I. 35: direktor G. Ney'le, Prof. J. Mark'ile, Mag. J. Lemper'ile, hra. H. Kompus'ile, kes peendurid koosolekul.

Protokoll nr. 10.

ERVKK-i koosolek 3. II. 1935 k. 17 ülikooli
rektori kabinetis. Nõukogu laulis.

Osa võttud: rektor J. Köpp, professorid: P. Kogermann,
J. Mark, A. Piip, L. Puusepp, A. Saareste, K. Schlossmann,
G. Suits, Eesti Rahva Muuseumi esindaja F. Lembock,
Eesti Kirjanduse Seltsi esindaja Fr. Tuglas ja
Fr. Puksov.

Päevakord. 1. Eesti Teaduste Akadeemia ellu-
kutsumise küsimus.

2. Rahvusvahelise keele küsimus

3. Trükkseaduse täiendamise küsimus (und-
eksemplaride arjus) nende trükkimine paremal paberil

4. Koosolekul võusetatud küsimusi.

+ Eesti Teaduste Akadeemia ellukutsumise küsimus
tekitas ~~ni~~ elavard mõtteavaldusi, nii vastu kui ka poolt
sellele Eesti Teaduste Akadeemia seaduse eelnõu kavale,
mis esitati eelmisel koosolekul selleni valitud komisjo-
ni poolt. Komisjoni kavale lisaks on hra dir. G. Mey, kui
ERVKK-i liige, omalt poolt saatnud projekti, mis rõo-
nes üksikus punktis komisjoni kavast vähe lahkenud.
Prof. J. Mark ja A. Saareste ei eitanud küll

14
Eesti Teaduste Akadeemia vajadust, sellele vaatamata ei
leidvat nad võimalikuks toetada näesolevat pro-
jekti, mis loovat ainult akadeemia varju, kuo reha-
liste ressurside puudumisel ei soodustatavat kodu-
maste ametite uuromusi. Selle tõttu okkuperitavat eesti
ametik välsmaa õpetlaste poolt. Vajalikkne rahalisk
summand peaks saadama kultuurkapitalist ja toeta-
jate kogult, millest kogu projektis aga ei olevat
ette nähtud. Kõrge tähtsam selles küsimuses on
materjiaalne alus.

Rektor J. Köpp, prof. A. Piip, K. Schlossmann rõhutavad omalt
poolt Akadeemia vajadust ja ellukutsumise võimalust.
Esimajoones oleks Akadeemia sõpida jaas välsmaa
teaduskirjude seltside - akadeemiatega, kuma ülikool
ja ülikool juures asuvad teaduskund seltsid seda ülesan-
net täida ei suuda. Kuid ka rahvusvahelises koostäös
kõrgel teadusaladel annab end tunda Akadeemia, kui
laiaulatuslikuma, kondlama asutise puudumine. *
Ka sõemaal on tarvlik teaduslik keskus peale ülikooli. Üli-
koolist saadakse aru rika kui õppeasutisest. Kultuurkapitali
valitsus^{olevat} on tunnud puudust selle keskuse järele, nagu
Akadeemia, ja selle tõttu olevat^{seal} teaduslikus otstarvetes
määratud summale jaotamine enam-vähem juhusliku
tseloomuga.

Mis puudub materjalsesse alusesse, siis tulevat töö-
le asuda. Seda tuleb nii-kui-nii teha ja summand antakse
kui on tegevusel tagajärge. Si ole tähto, missugune asuto seda

saab. Avaldati arvamust, et akadeemia võiks toetust
saada ka annetust, nagu on seda teiste ettevõtete puhul
Nälgi, Kergmanni jne. kapitalid. +
dõpiks otsustab EKVKK ühel häälel põhimõtteksult, et Tea-
duste Akadeemia asutamise peetakse vajalikuks
ja b) võimalikuks.

Kuna osa päevakorra punkte jäi läbiarutamata,
otsustatakse järgmine koosolek pidada 18.II.s.a.
k. 18.

H. Pukser Joh. Köpp A. Saarete.

G. Suika
Fr. Tuglas.

Paul Kogermann
F. Kihvonen
Punsep

Arakiri protokolliist saadetud 12.I.35: direktor G. Mey'le,
Mag. J. Semperi'le ja ka H. Kompus'ile, kes peendusid
koosolekul.

Protokoll nr. 11.

15
EKVKK-i koosolek 19.II.1935 k. 17. Ülikooli
Nõukogu saalis.

Osavõtjad: rektor J. Köpp, professorid: G. Kogermann,
A. Piip, L. Punsep, A. Saarete, G. Suika, Haridus- ja
Sotsiaalmuuseumi esindaja dir. G. Mey, Fr. Tuglas,
H. Kompus, J. Semper, F. Lemboek ja Fr. Pukser

Juhatab ~~ist~~ abiesimees A. Piip,

Päevakord: 1. Eesti Teaduste Akadeemia
ellukutsumise küsimus.

2. Rahvusvahelise keele küsimus.

3. Trükiseaduse täiendamise küsimus sündesemph-
ride asjus.

4. Koosolekul tõusetatud küsimusi.

Kantakse ette prof. J. Margi kiri, kus väljendatakse arva-
mist, et EKVKK olevat liiga kitsas asutis säärase
lühisa küsimuse arutamiseks, nagu Teaduste Akadeemia ja
et selline täht küsimus peaks otsustatama Ülikooli Nõuko-
gus.

Ka tutvustab juhataja koosolejaid „Uues sõnas“ 19.II. avalda-
tud kirjutisega, kus hoojatavalt suhtutakse Eesti Teaduste
Akadeemia ellukutsumisse.

Peale selle kui juhataja kannab ette ka veel komisjoni poolt koostatud seletuskirja Eesti Teaduste Akadeemia seaduse eelnõu selgitamiseks, arutakse läbirääkmoole.

J. Key arwab, et ülikooli üksikud institutsioonid, nagu arheoloogia ja etnograafia kabinetid, teostavad juba praegu teaduse alal. Seletab, et Asutava Kogu poolt vastuvõetud LTA ^{ajutise} kava ei rahulda enam p. nüüdsaja seadusandlust, mis tugevasti edenenud, ja toonitab, et tema poolt esitatud eelnõu ei pretendeeri täiusele absoluutselt külgest vaadatuna. Järgnevalt sonavõttas, G. Suits, J. Kõrre, Puusepp, Koger-mann, A. Piip, A. Saareste, F. Lemboek toonitavad, et eitan suhtumise LTA ellukutsumise ^{mõnelt poolt} on tingitud Akadeemiliste teaduslokkude seltside kartusest, et sellega vähenevad nende eelarved. Kuid need seltsid, ka OES kuigi vanad ja tähtsad, ei saa pretendeerida nende ülesannete täidervüümisele, mida suudaks LTA. Tähtis on teadusloku töö koordineerimine, mida ei suuda teostada ei Akadeemilised seltsid kui mitteametlokkud ei ka ülikooli Nõukogu ja kui näiteks Loodusuurijate Selts seads oma ülesandeks olla keskuseks bioloogia alal, ei õnnestunud see ettevõtte.

Teadus pole meil seni kartset leidnud rahuldavalt ja kui üksikuid kunstiharudel on omad shtkapitalid, puudub see teaduse alalt. Selle tõttu oles LTA nõuandvaks ~~organiks~~ kultuurkapitalile summade jaotamisel üksikute seltside vahel.

ERVKKt ei saaks ~~sa~~ alahinnata, sest oma koosseisult

16
baseerub see palju laiemal alusel, kui ülikooli Nõukogu. ERVKK on valitud ülikooli ~~Hariduse~~ ^{Nõukogu} poolt ^{ja selle} liikmeteks on peale õppejõudude ka meie tähtsamate organisatsioonide esindajad. Selle juures ei piirdu LTA eelnõu läbivaatamine ainult ERVKK-iga, vaid eelnõu esitatakse ülikooli Nõukogule ja sellega ^{oleksid} rahuldet ka need ERVKK-i liikmed, kes kahtlevad seni ERVKK-i kompetentsuses.

Otsustatakse eelmisel koosolekul vastuvõetud otsuse juurde jääda, et LTA ellukutsumine on vajalik ja võimalik. Memorandumi grvati täiendada koordineerimis-küsimusega, kuna eelnõu esitatakse ülikooli Nõukogule. Härra rektor asub juhutama. Võetakse vaatlenule LTA seaduse projekt ka Key poolt esitatud variandis üksikute punktide kaupa.

Otsustatakse muuta eelnõu järgmiselt.

§2 p. 1 „ise“ välja.

§2. p. 2 - koordineerib teaduslokkude asutiste koostööd ja annab sellers üldiseid juhiseid.

§2 p. 4. „teiste“ välja.

§4. „Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumile“ pro „Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teaduse ja Kunsti Osakonnale“.

§6 „omandata ja võõrandata pante, vallas- ja kinnisvara“ pro „omandata ja võõrandata vallas- ja kinnisvara“.

§8-lisaks: „ja „Academia Scientiarum Estoniae“.

§9 p. 1. „ja kultuurkapitali“ välja.

§10. - „ja kultuurkapitali“ välja.

§11. „Samuti annetustest, toetustest, parandustest“ pro „Samuti annetustest, parandustest“

§14. ~~„õpetlased“ pro „tuntumad õpetlased“~~ „Eesti õpetlased, kes pro „kodumaa tuntumad õpetlased, kes“

§14. ~~„lõige“~~ „olla Eesti õpetlased“ pro „olla kodumaa õpetlased“

§16 „Sama kord maksab ka kaastöö-, kirjavahetuse- ja auliikmete“ pro „Sama kord maksab kaastöö-, kirjavahetuse- ja auliikmete“

§17. „Nende liikme-kohustustest ja õigustest vabastamine peale §19 ettenähtud juhtude võib toimuda“ pro „Nende liikme-kohustustest ja õigustest vabastamine võib toimuda“

§18. „vabastatakse juhatusel poolt nende omal palvel“ pro „vabastatakse nende omal palvel“

§19. „liikmete nimekirjast juhatusel otsuse põhjal“ pro „liikmete nimekirjast üldkoosoleku otsuse põhjal“

§22 p.3 „ja liikmete kohustest ja õigustest vabastamine (§17)“ pro „ja liikmete nimekirjast kustutamine (§19)“

§24. „~~esimees~~ ^{president} või tema asetäitja“ pro „esimees“ „kui koos on vähemalt pool hääleõiguslike liikmete arvust“ pro „kui koos on vähemalt pool Tartus viibivast tegev- ja auliikmetest“

§25. „Otsused liikmete õigustest ja kohustest vabastamise, kinnisvara ostu, pantimise või müügi kohta“ pro „Otsused liikmete nimekirjast kustutamise ja kinnisvara ostu või müügi kohta“

§26. „võtavad hääleõigusega osa nimetatud osakondadesse kuuluvad tegevliikmed, sõnaõigusega aga kõik akadeemia liikmed“ pro „võtavad osa nimetatud osakondadesse kuuluvad tegevliikmed“

§27. I lause. „Osakonnakogude ülesandeks on koordineerida vastaval erialal tegutsevate asutuste ja organisatsioonide uurimis- ja kirjastustegevust ja anda selleks üldiseid juhiseid“

II lause. „Eriti kuulub osakonnakogude võimupäringkonda liikmete kandidaatide esitamise üldkoosolekule eritoimkondade valimise, juhtnõuade andmise nende tegevuseks ja oma kodukorra koostamine“

§28 - juurde lisada „kahes aastaks“

§29. „juhatab esimees või tema asetäitja“ pro „esimees“

„Tartus asuvaist tegevliikmetest, peale liikmete kandidaati esindamise üldkogule, milleks nõutakse $\frac{2}{3}$ häält enamuselt“ (§16)“ pro „Tartus asuvaist tegevliikmetest“

§30. „presidentist, tema abist, peasekretärist ja mõlema osakonna esimehest“ pro „esimehest, tema abist, peasekretärist ja kahest liikmest“

§31. „Üldkoosolek valib presidendi ja tema abi kahes aastaks, peasekretäri viieks aastaks. President kuulub kinnitamisele riigivanemalt“

§32 juurde lisada „ja üldse juhtida akadeemiat“

§33. „president“ pro „esimees“

§34. „President on Eesti Teaduste Akadeemia seaduslik esitaja asjaajamisel kohtutes ja ametisutustes, valvab ETA akadeemia“

mia tegevuse teaduslokkuse, samuti akadeemia varandu-
se ja korrasoleku järgi.

§ 35 „Tema koostab tegevuskavu“ pro „Tema koostab lõpuli-
kul kujul tegevuskavu“.

§ 36 - uus. „Beste Teaduste Akadeemia ellukutsumine, outi
selle esimese koosseisu valimine toimub Vabariigi Va-
litsuse poolt antava määruse alusel.“

§ 37 - endine § 36.

Ülalnimetatud parandustega EJA seaduse eelnõu
antakse redigeerimiseks hra A. Piibule ja ülikooli
Nõukogule esitamiseks.

ERVKK-le saadetud kirjadest antakse vastuse
koostamiseks A. Piibule rahvusvahelise õppefilmi küsimu-
ses, G. Neyle ankeet on töötada haiglaste kohta ja
A. Saarestele moraalse desarmeerimise asjus.

F. Pukoni poolt koostatud „Rahvusvahelise Vaimse Koos-
töötamise institutsioonid ja nende tegevus 1932-33“,
mis ilmub A. Ülikooli toimetises Coarjas XVIII köites, on ERVKK-
saanud 300 äratõmmet eelnõu koosolekute otsuse kohaselt.

Neid saadetakse laiali: 1) Vabariigi Valitsuse liigetele.
2) ajalehtedele ja ajakirjadele 3) Lõuna- ja maa koolivalitsustele
4) Propagandatalkusele 5) Hariduslõudule levitamiseks har-
iduslokkuse organisatsioonides. 6) Ühiskondlikele vaamatukogudele.

K. Pukson

Joh. Kõpp

G. Luts

J. Guup

F. Kanger

Protokoll nr. 12.

ERVKK-i koosolek 25. IX. 1935a. k. 13 ülikooli
rektori kabinetis

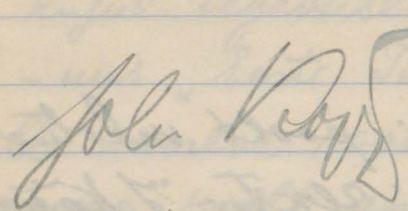
Kutsed oli saadetud amult ülikooli poolt valitud
ERVKK-i liikmetele, selle olid koos: rektor J. Kõpp;
professorid: A. Piip, L. Puusepp, Tarvel ja ülikooli raada-
tunogu juhataja F. Pukson.

1. Endised komisjoni koostöötamise teel kuulunud liikmed
valitakse uuesti tagasi: Prof. J. Mark, F. Lernbock,
Fr. Tuglas, H. Kompus ja J. Sempert, peale Hariduse- ja
Põllumajandusministeeriumi esindaja. Kuna endine esindaja Gulley
ei kuulu enam ministeeriumi koosseisu, siis jäeti prof.
Piibu ülesandeks läbiväärtustada astuda ka Haridusmi-
nistriga selgitamiseks, keda Haridusministeerium soovis
olla oma uue esindajana ERVKK-is. Kõigilt koostöötatud
liikmetelt arvati nõusolekut küsida kirjalikult.

2. Beste Hariduslõudu palve täiendada ERVKK-i koosseisu
esindajaga nende poolt lükkatakse edasi küsimuse ükork-
ajalikuks kaalumiseks.

3. Lõudu Vaimse Koostöötamise komisjoni ettepanek korraldada
Kaunas 29-30. IX. s. a. Balti komisjonide kongress kiidatakse
hääks ja saadetakse kongressile ERVKK-i esindajana professorid
A. Piip ja L. Puusepp. A. Piip refereeriks rahvusvahelise

keele küsimuse kohta ja Puusepp ülikoolide koostöö asjus.
Peeti soovitatavaks, et Georgi EKVKKi liikmeid nimetatud
Kaunase kongressist osavõtaks.

 Fr. Puksoo

P. Tanel

19
Protokoll nr. 13.

ERVKK-i koosolek 12. II. 1936a. K. 13. Ülikooli
rektori kabinetis.

Osavõtjad: rektor J. Köpp, Hariduse ja Sotsiaalministeeriumi esindaja dir. H. Pärt, prof.-id P. Kogermann, A. Piip, J. Siuts, P. Tanel, Eesti Rahva Muuseumi esindaja dir. F. Linnus, Eesti Kirjanduse Seltsi esindaja Fr. Tuglas, P.E.K-klubi ja E. Kirjanduse Liidu esindaja J. Semper ja Fr. Puksoo.

Päevakord: 1. Aruanne Balti riinide VKK-ide konverentsist Kaunases.

2. RVKK-ide üldkongressiga (Pariis 1937) seotud küsimus

3. Läbirääkimised.

~~Ka~~ Päevakorda täiendatakse juhatusel valimiseega.

1. Prof. A. Piip, kes viibis delegaadina 29-30. X. 1935 Kaunases komandatud Balti ~~RV~~ komisjonide kongressil, refereerib selle tulemustest. Rahvusvahelise keele küsimuses, mille kohta andsid ülevaate prof. A. Piip Eesti ja prof. Blesse Läti poolt, kuna viimane kaardis prantsuskeelt, võeti vastu resolutsioon: eaduslikult ja teaduslikult läbirääkimise keeleks ei tule arvesse ei vene ei saksa keel, vaid aga soovitatavaks olla kas prantsus- või ingliskeel. Kumbagi neist viimastest eelistada, selle kohta langetab otsuse järgmine

1. Kongress. Prof. L. Pensepp omakorda käsitles lektoratide asutamise ja professoride vahetuse võimalusi. Kongressil on prof. A. Piip ettepaneku tõttu peetud II Balti VKK-i kongress Tartus sügisel käesoleval aastal, mida X komisjon ka kinnitab. Seda otsust tuleb teatada Leedu RVKK-i esimehele ja paluda sellelt Kaunase kongressi protokollide saatmist. Arvati, et kongress (Tartus) tuleks pidada kor mõõdukalt ja vajaliku summe (Rahkda) Propagandatöötuselt. Peale ametlokkude referaatide peaks arutlemisele tulema igadugused Balti riikide vahelised kultuurilised probleemid. Sama kongressist osavõttu võiks ka külalistena kutsuda Tartu ülikoolis.

Kongressi ettevalmistamiseks valiti komisjon õigusega koostevõtta järgmises koosseisus: dir. H. Päts, A. Piip, L. Pensepp, P. Tammel ja J. Semper.

2. Rahvuslokkude komisjoni üldkongressi kavasse ERVKK-i poolt ülesvõetavate punktide esalgseks väljatöötamiseks volitatakse kirjastometaja asetäitja Fr. Puksoo. Vastust soovitakse küsimisele RVKK-i hiljemalt juunis s.a., kuna üldkongress toimub 1937 a.

3. juhatus valitakse endises koosseisus tagasi: esimees rektor J. Köpp, abiesimees prof. A. Piip, kirjastometaja prof. P. Kogermann, kirjastometaja asetäitja Fr. Puksoo

4. Läbirääkimiste all kerkis üles EDA-i ühisteaduste Akadeemia küsimus, mil puhul sonarõttud (A. Piip, H. Päts, P. Kogermann, J. Köpp, J. Semper) tunnustavad, et on sügavalt raske teaduslokkude töö koordineerimiseks Eesti, olgu selle nimesis „Akadeemia“ või mõni

20
muu nimetus, näiteks „Asutus“. Ka hra Riigivanem ja Vabariigi Valitsuse liikmed pooldavad seda, kui aga selle all ei kannataks teresed, juba olemasolevad teaduslokkude asutused. Peaks sügavalt algatus jääma ERVKK-i ja ülikoolile, kes koos teiste teaduslokkude institutidega esindajatega asuns EDA-i liitumise asutamise kava üksikajaliskumale arutlemisele.

Sellekohaselt otsustatakse pidada esialgne nõupidamine kahe suurema ja vanema teadusloku seltsi - ÕES-i ja LUS-i esindajatega, kusjuures mõlelt osavõtaks LUS-i esindaja ERVKK-is, vähemalt 2 esindajat seltside poolt ja ERVKK-i juhatus.

Poola VKK-i teatab, et seloleval suvel Poolas korralda tavail suvekursustel välismaalastele Poola kultuurialade kohta on ettenähtud üks stipendium eestlasele, keda määrab ERVKK. Vastava kandidaati ettepanemine antakse filosoofiateaduskonna kätte.

Fr. Puksoo.

J. Köpp

A. Piip

Fr. Tuglas

P. Tammel

G. Suits

F. Linnus

Nõupidamine

teaduskru koostöö organiseerimise asjus

13. V. 1936 a. K. 11 ülikooli rektori kabinetis.

ERVKK-i otsuse põhjal võtard osa sellist nõupidamist:

ERVKK-i juhatus: rektor J. Köpp, prof-id Piip, Kogerman, ja J. Puksoo; Õpetatud Eesti Seltsi esindajad H. Moora ja O. Liir; looduseuurijate Seltsi esindajad prof. Opi ja mag. Kauri.

Juhatab rektor J. Köpp. Protokolleb J. Puksoo

Härra rektor avades nõupidamise, põhjendab eelise teaduskru asutuse ellukutsumise vajadust, kelle ülesandeks oleks muu- sead ~~se~~ eesti teaduslooma ja teaduskruude asu-saavutuste esondamine välismaa vastavate asutuste ees. Ülikool üksi ei suuda seda teha ja see pole ka ülikooli ülesandeks. Teaduskru koostöö organiseerimine on olnud arutlusel mitmel korral ERVKK-i koosolekudel ja on koguni p. vastav põhikirju, välja töötatud. Neil asjaoludel ongi põhjustatud tänane koosolek. Teoreetiliselt teaduskru tegevuse koordineerimist ei saa keegi eitada, niid huvitaks selle küsimuse elluvakendamine ja asutusele kuju loomine.

Selle sõnavõetuse kõik osavõtjad proovivad teaduskru töö koos- kolapõhise, fiksendatuse (prof. Moora), et juba mitmendat aastat ^{olevat} on maa sees omavaheline humanitaarteadustike Seltside leping sellaks, et ära hoida parallelettervõtet, et teaduskru keskumise

otsustus kultuurkapitali summade jaotamisel oleks mõõduandes
ja sel põhjal saaks ka suuremaid summasid kasutamiseks
teaduslikele otstarbel, kuna avaneksid võimalused suurimate
teaduslike ülesannete juure arutamiseks.

Blavard varelusi tekitab selle ^{loodava} keskastme väline kujut
ka ^{anda} personaalne koostöö seoses isikutega, nagu väline-
buroopa teaduslike akadeemide, või moodustada see
Teaduslike seltside liidu kujul mõ. teaduslik kodu.
Arvati, et ^{erialaseks} ~~teaduslik~~ vormis peaks olema seltside liit ja
süü kujuneks aja jooksul, järk-järgult, astmeliselt -
personaalne olukord.

Liidu ^{publik} oleksgi vabadust ellu kutsuda uusi asutusi,
või liitmine, koondumine võiks sündida kahe suurema
seltsi ümber - ÕES-i kui humanitaarteaduste ja LMS-i kui
loodusteaduste esondajate ümber. Siin peaks oma osa süüki
antama veel õiguse- ja majandusteadustele, mida ei haara
ei ÕES. ei ka LMS.

Prof. Piip lubab esitada tulevaks nädalaks teadusliku
koja ~~kasand~~ ^{ehk} või uurimisinstituudi erialase kava, millega
tutvutaks ~~et~~ väiksem komisjon, koostöös: ERVKK-i esimees
ja abiesimees, ÕES-i ja LMS-i esimehed. Selle järele
tulene see alles laiem komisjoni praeguses koostöös.

Joh. Kopp

P. Pussoo

W. K. K. K.

Protokoll nr. 14.

ERVKK-i koosolek 13.V.1936 K. 16 Ülikooli
rektori kabinetis

Osavõttjad: rektor J. Kopp, professorid A. Piip, L. Pussopp,
J. Kuit, P. Jarvel, dir. J. Lomus, Fr. Tuglas ja K. Pussoo.

Päevakord.

1. Delegaadi määramine ERVKK-i koosolekule
juulis s.a.
2. Balti riikide ERVKK-ide I kongressi resolutsioonide
elluviimine
3. Tõusetatud küsimusi

ad 1. ERVKK-i delegaadiks 8-18 juulil s.a. Genf's
peetavale ERVKK-i koosolekule määratakse
prof. A. Piip, kelle ülesandeks saab koosolekul
esitada aruannet ERVKK-i tegevusest.

Selle järele informeerib rektor samal päeval
peetud nõupidamisest teadusliku koostöö organiseerimise
arjuse, tähendades, et see võiks lähtuda kahest suuremast
ülesannest juures asuvalt - ÕES ja LMS - seltsist. Kõrge-
sega seoses on lähemal ajal koostöö nõupidamine.

ad 2. Kirjastametepe asetäitja tutvustab ~~komisjon~~ komisjoni
Balti riikide RVKK-de I kongressi resolutsioonidega ja
nendega seoses olevate leedu RVKK-i teadaannetega,
mille järel otsustatakse luua ERVKK-i juurde
ajakirjanduse komisjon. Liikmed määrab
prof. P. Tarvel, kes ka juhataja.
ajaluseograafia, arheoloogia ja kunstiajaloo allkomisjon,
mille moodustab dir. Linnus.
ajaluseograafia allkomisjon, dir. Johan Davik juhatusel.
Sina kuulub ka hiliskooli muusikaõpetaja Vark.
Peale selle peetakse soovitatavaks, et LUS ja Akadeemiline Organisatsioon
teadusline selts asuks oma erialase bibliograafia
koostamisele sellisel kujul, nagu teeb seda OES. Eesti
filoloogid ja ajaloo aastaväike.

ad 3. Balti RVKK-ide kongressi ajaks, mida peetakse sügisel
Tartus, otsustatakse päevakord kindlaks määrata juba kevadel,
juuni algul. Selle ajal tuleks ka kutsed laiali saata.
Kongress jaoks rahalist toetust paluda hra Riigivanemalt
ja Haridusministeeriumilt lubavad hra Piip ja Tarvel.
Rahv. Ametlike asutuste publikatsioonide saatmise
tariifi alandamise ajaks tuleks pöörduda Postipeavalitsuse
poole.
Endse ERVKK-i esindaja 1934a. Pariisis korraldatava rahvus-
vahelise näituse komitees hra G. Kay asemele valistakse
Haridusministeeriumi esindaja ERVKK-is dir. W. Pats.
W. Pats. Joh. Köpp Kai Linnus P. Tarvel
H. Pukso

Protokoll nr. 15.

ERVKK-i koosolek 9. juunil 1936a. K. 13. ülikooli
rektori kabinetis

Osavõttjad: rektor J. Köpp, prof-id P. Kegerman, A. Piip,
L. Puissepp, K. Schlossmann, G. Suits, P. Tarvel; Eesti
Rahva muuseumi esindaja dir. F. Linnus ja H. Pukso.

1. Teadusliku koostöö organisatsioonise ajaks, prof. A. Piip
peatus Eesti Teaduse Akadeemia elluviimise võimaluste
juures. Selle moodustaksid suured teaduslike seltside
- nagu OES ja LUS - esindajad üheskoos sotsiaalteaduse
aladega, kuid osa liikmeid oleks valitud juba personaalsel
alusel. Oleks vajalik sügisel lähemalt määrata
konkreetsed ülesanded: tööplaan, liikmete arv ning
eelarve summad. Eriti on tähtsad rahalised ressursid ja
herra Riigivanem olevat nõustunud lubada sügisel
vajaduse korral 20.000 krooni aasta eelarves Kultuur-
kapitalist, lisaks veel 10.000 krooni loterii summadest. Teib
ettepaneku pöörduda hra Riigivanema poole nimetatud summa
saamiseks kevadsemestriks.

Edaspidistes osavõttides (Schlossmann, Puissepp, Kegerman, Suits,
Piip) arutletakse küsimust, kas luua Akadeemia seltside
esindajast, või teib moodustades konföderatsiooni, mille juures seltsid
suuremad-sulaks Akadeemia osakondadena, või isiklikul alusel.

Kuid ^{uus}küsimus, kes valib direktori, kas direktor või laenu
sellele ka õis' ning LMS. Viimasega saaks ehk rahuldada
need direktor, kes praegu akadeemia loomise vastu.

otsustatakse ^{akadeemia} põhikirja esindada hra

Riigivanemale summade hankimiseks mõningate
muudatustega. Põhikirja redigeerimiseks valitakse
komisjon, koosseisus hra Rektor J. Kopp, A. Püip, P. Kogerman.
Võetakse põhimõtteks, et ERVKK, tarbimisel konsulteerides
vastavaid teaduslikke seltsi, esitab akadeemia liikmete
kandideeride haldusnõusteerumle, kes esitab need
hra Riigivanemale kinnitamiseks. Esimene akadeemia
koosseis ei tohiks ületada 20 inimest, liia juurde kuulub
semipermanentsed liikmed delegeeritud seltside esindajast,
arvult 5 liiget. Kui mõni vastuvõetav akadeemia nimetus,
siis võiks esineda ka mõni muu nimi. Hra Riigivanema
juurde põhikirjaga volitatakse ~~ma~~ ministriabi hra Vold. Päts
ja prof. A. Püip.

ad 2. Balti RVKK-ide kongress Tartus otsustatakse
pidada novembri kuu esimesel reedel ja laupäeval
s.o. 6 ja 7. XI.

Päevakorda võetakse: 1) Aruanne komisjonide tegevusest -
^{deleegeerib hesti poolt} (esimees) hra rektor

2. Balti riikide vahelise keele küsimus - ref. prof. A. Saareste

3. Balti riikide ülikoolide ja kõrgemate koolide ~~omand~~ koostöö
ref. prof. P. Põlsepp.

4. Tööte kultuuriautote, nagu muuseumid etc. koostöö - ref. ^{dir} F. Linnus

5. Kooliraamatute kontroll - ref. prof. P. Tammel.

- 24
6. Bibliograafiate ettevõtte koordineerimine - ref. F. Puksoo
7. Kinoasjandus
8. Rahvasteliidu propaganda - ref. prof. A. Püip
9. Muud küsimusi.

Peale selle korraldatakse ülikooli poolt
avalikke loenguid, kus esmeks igast nädalast
üks kongressist osavõtja.
Hra Riigivanema käest otsustatakse paluda
kongressi kuludeks 1000 krooni.

F. Puksoo. J. Kopp. F. Linnus.
J. Luts. A. Püip. P. Põlsepp.

Protokoll nr. 16.

ERVKK-i koosolek 7. X. 1936 a. k. 13 ülikooli.
Rectori kabinetis

Osavõtjad: rektor J. Köpp, professorid A. Püü, P. Tammel, L. Puusepp, J. Suits, H. Linnus ja H. Puksoo

Päevakord: 1. Balti riikide Varmsee Koostöö
Komisjonide Kongressiga 6/7 nov. s.a. Tartus
shenduses olevad küsimused.

2. Tõusevatud küsimusi:

1. Hra. A. Püü informeerib tema poolt
süve jooksul ettevõtetud sammudest Teaduste
Akadeemia ja Kongressi asjus. Esimeses küsi-
muses on esitatud memorandum ha Riigiva-
nemale, kuid sel pole nähtavasti käiku olnud,
sest täpsemad andmed puuduvad. Teaduste Akadee-
mia jaoks ettenähtud summa 20.000 krooni oleval
ka nähtavasti ära kasustatud muuas otstarbeks.
Muuseas olevat õpetatud ühisti seltsi esindajad
käinud hra Püü juures, läbiraakmideks, et moodustae-
taks Teaduste Akadeemia diffusiooni tell õis- ja Loodus-
uurijate seltsiga.

Kongressi kuludes on ha Riigivanemal palve

esitatud 1000 krooni matuses ja raha selleks ole ka lubatud.
Nagu selgus suvel Rahvusvahelise Vaimse Koostöö Komisjoni koosolekul Genfis on Halti riikidevahelise kongressi huvitatud ka Skandinaavia: Rootsi, Taani, Norra. Rahvusliku Komisjoni ning Rahvusvahelise Vaimse Koostöö Instituudi sekretariaat, kellele otsustatakse kutsuda saata osavõtjaks.

Läti Rahvusliku VKK-i poolt Eesti Komisjonile annetatud raamatute eest otsustatakse tänu avaldata, neid asetada ülikooli raamatukogusse ning saata vastutavaks, mis võimalik.

Kongressi referaatide aega püütakse 10-15 minutiga (4-5 lehenülge), ja need võivad olla ka saksa, inglise ning prantsuskeelse ja nende esimehe ühtlaseks oleks 20 oktoober, et rida ühes resolutsioonidega tunda avaldata kongressi afaas. Sellest tuleb teatada kõiki referente. Kinnajanduse refereerib hra A. Piip. Komisjoni kongressist võtavad osa kõik komisjoni liikmed ning peale nende isikud, keda korraldava komitee kutsub. Kogu kongressi korraldava komiteesse valitakse hra A. Piip, L. Piusepp, H. Puksoo, ühes koostöömise õigusega. Korraldaval komiteel tuleks valitsustada ka ajutine kongressi kodukorra kava (juhatamine, hääletõus jne). Oksid ametloksid vastavalt Rektori ja linnapealt. Kutsutakse ametisse keeli valdav (saksa, prantsus, inglise) asjaajaja - sekretär - korrektor. uus koosolek peaks toimuma

26
kahe nädala järele).

Ankeedist "Maarja asjandus" (^{machinisme} mooslas ilmas), mida korraldab RVLK, otsustatakse osavõtjama Eesti poolt paluda ja nimeada Tehnika Instituudi rektori P. Kogermann'i ning Tartu ülikooli dotsent A. Koorti.

Asutuste nimekirja koostamine, kes moodustavad ülemasõlmade dokumentatsiooni kongressi rahvusliku Eesti komitee, usaldatakse hra F. Linnuse ning H. Puksoo hoolde. Kongress peetakse Pariis 20. oktoobri ajal Rahvusvahelise Kunsti Nädalaga 1937a. suvel.

Klunsoo J. Piip J. Piip F. Linnus
P. Tawel
A. Piip

Protokoll nr. 17.

ERVKK-i koosolek 24. X 1936 kl. 13 Ülikaali
Rektori kabinetis.

Osa võtsid: rektor J. Köpp, A. Piip, P. Tarvel,
G. Suuts, Fr. Tuglas ja F. Linnus.

Päevanord: 1. Balti riikide Vaimse Käestoo Komis-
jonide Kongressiga 6./7. nov. r.a. Tartus läheduses
olevad küsimused.

2. Tõusetatud küsimusi.

1. Prof. A. Piip annab aru Balti riikide VKK-de
Kongressi korraldava komitee tegevusest. Härra
Riigivanemalt on saadud Kongressis lubatud toetus,
kuid muud eeltööd on vähe edenenud. Välismaade
osavõtjailt pole seni üheltni saabunud vastust
Kongressikutsale. Ka kohalikelt osavõtjailt on seni
sise tulnud ainult üks ettekanne (prof. A. Saarestelt).
Sellegärast tuleb Kongress edasi lükata 29. ja 30.
novembrile. Esimesel päeval võiks olla Kongressi
avamine, üks töökoosolek, osa avalikke ette-
kandeid aulas ja vastuvõtt rektori poolt. Järgneval
päeval järgneks hommikul töökoosolek, siis

aine linnapea poolt, õhtupoolel jälle töönaosale
ühes lõppistunguga, nii et välismaalased saaksid lahkuda
juba kl. 19 - rongiga. Soovijad võiksid aga etteul jääda
ülikooli aastapäeva pidustusile 1. XII. Soome erindajia
võiks oma avaliku ettekande pidada juba laup. 28. XI, õhtul.
Kongressi tööde realiseerimiseks tuleks rakendada mitu
sekretäri - redaktorit eri keelte järgi, samuti palgata
ametisse üks alaline abijõud kongressi organiseerimistööks.

Kaasolek nõustub ks. H. Piibu poolt esitatud
ettepanemistega kongressi edasilükkamise ja korraldus-
küsimuste kohta. Otsustatakse referaadid kohalikelt
osavõtjailt paluda 10-ks XI, teistelt 15-ks XI. Välismaade
osavõtjatele tuleb saata vastavad teated. Kongressi
korralduse üksikasjad jäetakse korraldava komitee
lahendada. Komiteele määratakse Herra Riigivanemalt
saadud summast Kongressi korraldusvuludeks arvaks
kuni 200 krooni. Kongressi korraldamisest loodetak
ülejään otsustatakse jätta ERVKK-i tagavarasummaks.
Herra Riigivanemale tuleb saata tänunäri artud
toetuse eest.

2.4) Prof. H. Piip teatab, et Prantuse VKK-i
teatel on Prantuse Turismi Keskvaldus
määranud auhinna 1936/37. a. keelil Prantusmaa
üle avaldatud uurimuse või artikliteseeria
eest, mis räägiks seda teemal turistlikust või
intellektuaalset reisunohast. Auhindamiseks ettepan-

davate autorite ja teoste leidmine jäetakse Hr. Rektori
ja komisjoni liixme Fr. Tuglase hooleks. Peetakse soovi-
tavaks saata auhindamiskomiteele 3-4 enam-vähem
nõuetele vastavat eesti teost ka sel juhul, kui ühtegi
auhinna saamiseks sobivat kandidaati ei peaks leiduma.

b) Kuna Rahvusvahel. Vaimse Kaostöö Instituut Pariisis
on korranud palvet ERVKK-i tegevusaruande saamiseks,
tehanne komisjoni sekretärile ülesandeks aruande
koostada ja ära saata võimalikult 1. XI, s. a.

c) Fr. Linnus teatab, et elmise kaasoleku otsuse põhjal
on nad kaos Fr. Pekksooga koostanud nimetiku asutustest,
kellele esindajaid võiks kutsuda Ülemaailmlise Dokumen-
tatsiooni Kongressi Eesti Rahvusliku Komitee liikmeteks,
juhul kui Vabariigi Valitsus otsustab sellest kongressist osa
võtta. Peale mõningaid kaasoleku poolt tehtud täiendusi
võelane nimetiku vastu järgmisel kujul: Haridusministeerium,
Välisministeerium, Õpetatud Eesti Selts, Looduseuurijate
Selts, Kaubandus-Tööstuskoda, ERVKK, E. Raamatukogu-
hooldjate ühing, Arhiivihõukogu, Patendiamet, E. Kirjanikkude
Liit, E. Autorikaitse ühing, E. Ajakirjanikkude Liit, E. Kirja-
tegate ja Raamatukauplajate ühing, E. Kultuurifilm ja E. Statistika
Keskbüroo. Otsustatakse see nimetiku saata ettepanekuna Haridus-
ministeeriumile, paludes viimast selgitada osavõtu küsimust ja
võtta enda peale komitee moodustamine. ERVKK-i esindajaks
sellese komiteesse määratakse Fr. Pekksoo, tema asendajaks F. Linnus.

F. Linnus. J. Linnus. J. Tuglas. G. Linnus.
J. Tuglas. J. Tuglas. J. Tuglas.

29
Protokoll nr. 18.

ERKK-i koosolek 17. IV. 1937a. K. 12
Ühiskooli Rektori kabinetis.

Osa võttis: Rektor J. Köpp, prof-id A. Piip, d. Puum-
sepp, J. Suits, P. Tarvel, dir. J. Lonnus, J. Semper,
H. Tuglas ja H. Peksos.

Päevakord: 1. Varmse Koostöö Komisjoni
Rahvusvahelise Kongressi osavõtu küsimus Pariisis
eeloleval suvel.

2. Leedu Rahvusele Varmse Koostöö Komisjoni ette-
panek rändkursuste korraldamise asjus kolme
Balti riigi majandusoludega tutvustamiseks
3. Tõusevate küsimusi.

Elmse koosoleku protokoll kinnitatakse.

ad 1). Rahvusele Komisjoni Kongressile Pariisis
eeloleval suvel osustatakse saata ERKK-i
poolt delegatsioon vähemalt 4-ast liikust koosne-
valle liikmete arvu tarbeks võib suurendada.
Sellese delegatsiooni kuuluvad d. Piip, J. Semper,
J. Suits, P. Tarvel. ERKK-i poolt pöördutakse palvega
Eesti Vabariigi Valitsuse poole toetuse saamiseks delegatsioon.

le 2000 krooni matuses kui ka ülikooli Valituse poole
stipendiumide summast. Lä Andmed Pariisi Kongressist osavõtjate
nõukogu kohta Rahvusvahelise Varmse Koostöö Instituudi saade-
takse hiljemini.

2. Leedu Rahvustöö Varmse Koostöö Komisjoni ettepan-
neme korraldata Balti riikide Varmse Koostöö Kongressi
1938a. osavõtnud maade üliõpilastele & & kooline näidkur-
sus kolme Balti riigi majandusoludega tutvumiseks
olukorrale põlvkondlikult nõus. Leedu Komisjoni poolt esitatud
kahest tähtsusest: sügis 1937a. ning kevade 1938a., peetakse
esimest lüüga varajaseks, et komisjonile aruati pöörduda
edaspidi toetuse saamiseks Tööstuskoda ning Vabrikantide
Kongressi poole, kes võivad eriti sellest huvitatud olla.
Küsimuse ettepanek kaalumiseks moodustatakse komisjoni
koosseisus; prof. D. Piip (korraldaja), prof. E. Kant, dots.
A. Poom.

3. Rahvuslike eriorganide elluviimise küsimus, kes koos-
daks andmestiku töövõimaluste leidsuks ülikooli lõpeta-
nuile, saadetakse lahendamiseks Haridusministeeriumile,
arvestades Rahvusvahelise Varmse Koostöö Instituudi
vastavat soovi. Komisjoni poolt peetakse osa võtma ka ülikoolide,
üliõpilaskondade, üliõpilaskülaste esindajad.

b) Prof. A. Puuseppa ettepanekul otsustatakse pöörduda
Rahvusvahelise Varmse Koostöö Komisjoni poole ettepanekuga
koostada & nimestiku nende nõukogu kohta, kellelt saab
informatsiooni igasuguse Rahvustöö komisjoni tegevusest
kui ka nende komisjonide koosseisud. Eeskujuks sellele Rotary-

Clubid.

c) Kõik testid Rahvusvahelise Varmse Koostöö Komisjoni poolt
annetusena saadavad väljaanded, kui nad ei puuduta otseselt
Varmset Koostööd, asetatakse ülikooli Raamatukogusse,
majas annetaja leiald marmist.

d) Aetade eksemplare kaitsepaberil otsustatakse saata
järgmistele raamatukogudele: 1) Rahva Muuseumi & 2) Riigi-
3) Stockholm Kuninglik 4) British Museumi Londonis 5) Bibliothèque Natio-
nale Pariisis 6) Kongress Washingtonis 7) Leningradi Aualik 8) Preussische
Staatsbibliothek, 9/10) Ülikooli Raamatukogule. Et aga edaspidiselt
rahuldada ka naaberriikide (Läti, Leedu, Soome) rahvusraamat-
kogu, tuleb paluda Ülikooli Valitust suurendada kaitse-
paberil, Aetade arvu 13 või 15-ni.

Järgmine koosolek peetakse 10 mai ümbruses.

Prof. Piip

Dr. Tuglas

J. Sauer

V. Tarev

G. Suits

K. Kõrre

Protokoll nr. 19.

ERVKK-i koosolek 22. V. 1937 k. 12 Rektori
kabinetis

Osa võttad: Rektor J. Köpp, professorid G. Suits, P. Tarvel,
J. Lemper, Fr. Tuglas ja Fr. Pukse.

Päevakord: 1. Varmse Koostöö Komisjoni Rahvus-
vahelise Kongressi osavõtu küsimus Pariisis eeloleval
suvel.

2. Poola Rahvushüü Varmse Koostöö Komisjoni teadaanne,
et ta võimaldab kahele eestlasele, kes osutuvad poola
keelt, kuuajalise viibimise suvekursustel Poolas.

3. Tõusestatud küsimus.

Kinnustatakse eelmise koosoleku protokoll ning võetakse
teatavaks prof. L. Puuseppa kiri, et ta ei saa osa võtta
koosolekut, kuid nõustub olla delegaadiks Pariisi Rahvushüüde
Komisjoni Kongressil.

ad 1). Otsustatakse teatada Rahvusvahelise Varmse Koostöö
Instituudile, et ERVKK-i delegaatideks Pariisi Kongressil
on: A. Piip, P. Kogerman, L. Puusepp, G. Suits, P. Tarvel, J. Lemper,
P. Kogermanile kes koosolekul ei viibi, sellest teatada
kirjalikult. Kongressi päevakord tuleks paljundata ja
saata laiali kõigile delegaatidele. ERVKK-ile määratud
1000franci suuruse summa jaotamine edasi lükata järgmise

Koosoleku peale, kuni selgub Vabariigi Valitsuselt nõutatud 2000 kroonise kongressile sõduskoostusesumma saatus.

ad 2) Poolas, Krakovis ja Poznańis, korraldatakse juuli- ja augusti kuus suvekursusele Poola keele ja kultuuri alalt otsustatakse saata eesti stipendiaatidena väliskooli raamatukogu ametnik Konrad Tullango ja üliõpilane Saanes, kuna kandidaatus jääks üliõpilane Sumarov.

ad 3) a) ~~Ka~~ ERVKK otsustab täiendada oma koosseisu Välisministeeriumi direktori N. Kaasiku isikuga, mille kinnitamist paluda Väliskooli Valitsuselt.

b) Soome, Läti ja Leedu Rahvuslaste komisjonide soovavalitsusele saada Balti riikide Vastse Koostöö Komisjoni protokolle teatab sekretär, et protokollid on suuremalt jaolt trükitud ning ilmuvad 25. V. s.a. Komisjonile kuuluvast 200 eksemplarist otsustatakse saata 1/ kongressist osavõtnud Balti Komisjonide igalestele liikmetele arvu kohaselt 2/ Igale Peale nende teistele Rahvuslaste komisjonidele a üks eksemplar. 3) 10 eksemplari RVKK Komisjonile Genfis ning RVKK Instituudile Pariisis 4) Välisministeeriumile 5 et ning Haridusministeeriumile a 5 eksemplari 5/ Eesti Saatkondadele Balti riikides 6/ Igale ERVKK-i liikmeks a 1 eks. 7/ Suurematele välismaa raamatukogudele 8/ Kodumaa raamatukogudele ning koolidele vajaduse kohaselt.

9) Katalaania Rahvastelide ühingu ettepanek luua agentuur vähelõnnerate ja tõlkimiseks prantsuskeelsest vähelõnnerate keeltes avaldatud teostest ja artiklites antakse lahendamiseks.

32
hrra J. Kemperle, kuna sama küsimus tuleb arutusele kor Pen-Klubide kongressil.

Järgmine koosolek otsustatakse peetavaks juuni kuus, laupäeval.

W. Puksov. Joh. Puksov

St. Tuglas,
S. S. U.
Lühis

Protokoll nr. 20.

ERVKK-i koosolek 12. IV. 1937 k. 12 Rektori kabinetis

Osavõttjad: rektor J. Köpp, professorid L. Puusepp, J. Suuts, P. Tarvel, H. Puksoo.

Päevakord: I. Vamse koostöö Komisjoni Rahvusvahelise Kongressi osavõtu küsimus, Pariisis, eeloleval suvel.

2. Tõusetatud küsimusi.

Komistatakse eelmise koosoleku protokoll. Võetakse teatavaks sekretäri teadaanded, et Poola RVKK-i poolt on saadetud juba osavõtukartid ERVKK-i poolt nometatud stipendiaatidele Poola kultuuri alalt suvekursastele ning et ~~lehtede~~ II Balti vamise koostöö kongressi, "Tõmetus" on trükitud olnud ning sellest katali saadetud 120 eksemplari. Loetakse ette Haridusministeeriumi

ad. 1. Loetakse ette Haridusministeeriumi Teaduse ja Kunsti- osakonna direktori kiri, et delegaatide jaoks eeskoostöö summa määramiseks puudub krediit, kuna Vabariigi Valtusest pole saadud krediiti summas Pariisi sõiduks, siis eelmisel koosolekul delegaatide määratud ERVKK-i poolt trükitud lehtede loobub sinna sõiduks. Samuti ei saa osa

33
võtta Kongressist ka Teme delegaat - P. Kogerman, nagu ta kirja- loult on teatanud.

1000 franes, mis on määratud ERVKK-le administratsiooniks kullidens seoses Pariisi Kongressiga, jaotatakse võhuvõrdelt delegaatide prof. L. Puuseppa ja J. Suutsu vahel. Armetatud summat välja võtma Pariisis volitatakse prof. J. Suuts. Nende kujuneb delegatsioon koosseis: prof. id D. Piip, L. Puusepp, J. Suuts, P. Tarvel. Nend sõidavad kindlasti rohm viimast, kuna delegatsioon juhts on prof. D. Piip kui ERVKK-i abiesimees, tema asetähtsaks aga L. Puusepp.

Rahvusvahelise allagamisvõrgu teeltsi, "Cook" Tallinna esm- dajad paluda reserveerida toad kongre delegaatidele Pariisis. Kuna mitmesuguste piiride ning läbirääkimiste peale uua- samata, pole Tartu ülikooli raamatukogu saanud vahetusena dissertatsioonide Prantsuse ülikoolidelt, kuigi Juajevi ülikooli Fred varemni Sai, siis volitatakse delegaadid L. Puusepp ja P. Tarvel läbirääkimist pidama Prantsuse Haridusministeeriumi ning RVKK-ga dissertatsioonide kui ka üldse tea- duselehte publikatsioonide asjus. Ad.

Delegatsioonile antakse ^{sesti} lipp kaasa ülikooli poolt võimaluse korral.

Igale delegaadile kaasa anda 3 eks. II Vamse koostöö kongressi, "Tõmetist", prof. L. Puuseppale aga 5 eksemplari. H. Puksoo. J. Köpp. Suuts

Protokoll nr. 21.

ERVKK-i koosolek 29. IX. 37. k. 12 Rektori
kabinetis.

Osa võtsid: rektor J. Köpp, prof-id A. Piip, J. Suits,
hrd J. Tuglas, K. Panksoo.

Päevakord: 1. Balti riikide Varmse Koostöö Komisjonide
III konverents Helsingis 4-6 novembril s.a.
2. Tõusetatud küsimused.

Juhatab arbesimees prof. A. Piip.

1. Soome Varmse Koostöö Komisjon poolt on saadetud
kutsed osavõtjaks Balti riikide Varmse Koostöö III
konverentsi Helsingis 4-6. XI. 1937 ühes päevakorra ning
kavaga, kusjuures palutakse teatada, kas ~~ERVKK~~ milliseid
teeme võiks ERVKK käsitleda omalt poolt ning milliste
punktidega ta soovib päevakorda täiendada.
Vastust soovitakse 15. oktoobriks hiljemalt. Aga ning kohaga
ollakse nõus. Mis puutub aga eestipoolseisse referenti-
desse, siis otsustatakse kogu kätte saada kõigile ERVKK-i
liigetele kava ühes palvega teatada, millised teemi peaks
valida.

Otsustatakse paluda toetust härra Riigihordjalt
või Valariigi Valtseurelt 1000 krooni ERVKK-le toetuseks

eriti Helsingi kongressiks osavõttuks.

ad II) Vasmre Koostöö Komisjonide üldkongressi esimees Pariisid
juhob tehespanu kkele nometatud kongressi protokollide,
resolutsioonide, et rahvuslike komisjonid paluvad oma
maa Valitsusi määrata Rahvasteliidu täiskogu
istangute delegatsioonide liikmeks nende rahvuslike
komisjonide liiget. ja juba käesoleval aastal. o
otustatakse seda teatavaks teha Vabariigi Valitsusele,
kuna ju praegu kuulub delegatsioonide koosseisu
ERVKK-i liige N. Kaark.

Järgmine koosolek laupäeval 9. X. k. 12.

K. Kaark. J. Köpp
A. Piip H. Inglas

Protokoll nr. 22.

ERVKK-i koosolek Tohtoritel 1937a. k. 12
Rektori kabinetis.

Osavõtjad: rektor J. Köpp, pr-id A. Piip, d. Puusepp, hr.
H. Inglas, H. Lõnnus, K. Paksas

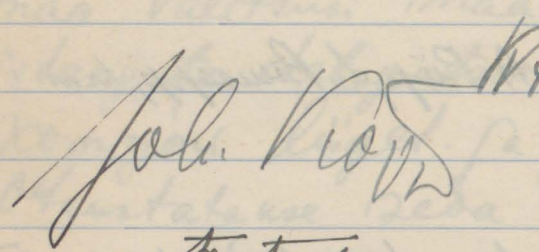
Päevakord. 1) Balti riikide Vasmre Koostöö Komisjonide III
Kongress Helsingis 4-6. XI. s. a. s
2) Tõusetatud küsimus.

1. Võetakse teatavaks, et profid K. Schlossmann, ja J. Suets,
kes koosolekust ei saa osa võtta, ei saa loota ka Helsingi
Kongressile. Rektor P. Kogerman aga teatab, et ta arvatavasti
võtab kongressist osa, kuid ei suuda ettevalmistada referaati.
Kale P. Kogermani kuulub bestide delegatsioonide profid A. Piip ja
L. Puusepp, kugiuures esimees annab kongressil ülevaate
ERVKK-i tegevusest ning tema refereerib ^{teema} rahvasteliidu võimalda
mised ekskursioonidele, õpetlastele, üliõpilastele. Tuleks pöörduda
ka N. Kaarku poole, kes tema sooviks osavõtta kongressist.

2) Palutakse ka prof. d. Puuseppa, kui eesti delegatsioonide esimees
Pariisi Rahvuslike Komisjonide Kongressil juunis 1937a.,
esitada ERVKK-le lühike aruanne sellest.

3) Tartu ülikooli raamatukogule prantsuse väitekirjade
hankimise asjus külastada prof. L. Puusepp ja P. Parnel Rahvasteliidu

Varmse Koostöö Instituudi direktorist Bonnet, kes teatavad
lubadusi ka andes, et süüsi sellel küsimusel Instituudi
poolt mõnede ametlike teadaannet pole saadunud,
süüsi pöörduge Nõukooli uuesti tulla, teatades drade L. Kuu-
seppale ning P. Tammelale antud lubadustele.

F. Linnus.
Fr. Tuglas.
K. Kupp

Protokoll nr. 23.

36

ERVKK-i koosolek 20. novembril 1937 a.
K. 12 lään Rectori kabinetis.

Osa võtnud: Rector J. Kupp, professorid A. Piip,
K. Schlossmann, G. Suits, k-ra F. Linnus, Fr. Tuglas,
Fr. Punksoo.

Päevakord: 1. Ülevaade Balti ~~ra~~ ja Põhjariikide
Varmse Koostöö Komisjonide kongressi tööst
Helsingis 4-6. XI. K. a.

2. Tõusetatud küsimused.

Võetakse teatavaks, et ERVKK-i liige ministrabi-
tra V. Päts ~~hiljuti~~ välismaal komandeerimisel ning ei
saa osa võtta ERVKK-i koosolekust.

a) 1). Prof. A. Piip annab põhjaliku ülevaate viimasest
rahvuslike komisjonide kongressist Helsingis.

Arvakoosolekul 4. XI, kus esines ka Soome välisminister dr. Holsti,
teatatakse ERVKK-i nimel prof. A. Piip, kes esle tööst noorus-
kavatsuse võtta rahvusvaheliste suhete korraldamisel ja
ajaloo õpperaamatute eeldatav vajadust. Järgmisel koos-
lekul arutatakse prof. A. Piip ka aruande ERVKK-i tegevusest.
ajaloo ja maadeteaduste õpperaamatute kontrollimiseks saad-

tatakse luua ametlikud eriteadlaste komiteed igas riigis
Soome kolivalitsus ongi läbivaatanud Rootsi, Norra,
Taani, ~~Esti~~, Poola, Saksa, Hispaania, Itaalia, Iivetri, Hollandi
ja Eesti ajaloo Operaamatus ja nende kohta oma arvami-
sed avaldanud.

d) Ülikoolide koostööd pole kerge teostada ja õppekavade lahkkumise-
te tõttu, ^{llast kütumist} tuleks veel kaaluda. Tuleks ^{ükski} eksaminatsioonid teha-
da, korraldada professoride vahetamist, mis seotud ametlike
küsimustega, võimaldata välismaa õpetlastele päässo palgata
assistentide kohale. ~~Loovad~~ Palgata assistentide kohad tuleks
ellu kutsuda vastastikkuse alusel.

e) Kunsti alal prof. Kundzinski ~~est~~ ettekande alusel peeti soovita-
vas korraldada ühise ja võrdleva rändnäituse asjaomastes
maades

f) Rahvusvahelise ~~õppe~~ filmide konverentsi alusel tuleks ellu
kutsuda ^{õppe} filmikeskused.

g) Hiljuti ~~raar~~ raamatukoguhataga Tudeer ettekandest
selgus, et Soome ning Rootsi suuremas raamatukogus ~~tõrjetuna~~
omarabel kui ka Eesti raamatukogus on elavas läbikäimises.

Kuid raske on Soomes ja Rootsis läbi viia rändeksploraaride arve
suurendamist, kuid aga võis vastastikkuse alusel luua
rahvusraamatukogude terve riigi raamatukogu igapäevast jooksvat
ilmunud kirjandusest, alul ehk ainult nimestikke.

h) EKOKK-i poolt valitakse Fr. Pukso ja Fr. Tuglas ettepaneku
tegemiseks komisjoni loomiseks, kelle ülesandeks oleks sellise
nimestiku koostamine Eesti poolt. Seda võiks kuuluda 200-500

peestrikelset paremat raamatut.

37
Tuleks trükkida ka meil Soome ja Rootsi esmujal kõrgi
 Eesti teaduskeskusesse raamatukogudene kogu kirjandu-
se ^{veerand} aasta ühismestiku. Selles asjus tuleks pöörduda
EKOKK-ile Riigiraamatukogu juhataja poole.

i) Prof. L. Paussepp ja dr. Hiltunen refereerisid matka
hõlbustamise võimalustest. Arutati, et raudtee sõiduhindade
alandatav teadusmeestele samal määral, nagu praegu
see toimub ajakirjanikele suhtes. Sellega seoses teatati
koosoleku juhataja - la rentor, et juba varem on olnud ^{raha} üldiselt
pöördumised teadusmeestele poole võimaldata teadlastele
honnagalandust teaduslike repide puhul kodumaale, millele
aga ettev vastus saadud.

Kongressil puudutati ka ülikoolide teadete büroo küsimust ja
EKOKK peab soovitevaks ellu kutsuda Eesti iga kõrgema
õppeasutuse juures oma teadete büroo ning nende peale ~~alla~~
veel ühise büroo.

j) Kultuuraalprogreessi sõlmimise küsimuses, mida tõusetas dr. Vroman-
kes, tehti teedu rahvuslikele komisjonile ülesandeks koostada
Pohja- ja Balti riikide vahelise ühise kultuuraalprogreessi kava.

Ei oleel puudutasi prof. L. Paussepp ja dr. Långfors teadusliku
tärmonoloogia küsimust, mida peeti vajalikuks ülesvõtta
järgneval 1938a. kongressil, millele toimus Riias. Peas
kaunistatama rahvusvahelise tärmonese ja mitte uusi oma
keeliseid juurde luua.

Helsingi kongressist oli osavõitjaid: ~~Leedust~~ Leedust 1, Lätist 4, Rootsi 2, Taanast üks vaatlejana ja bestist 2: prof-d A. Piip ja L. Puusepp. Viimastele avalolab suurimat tänu ERVKK-i esimees, kuna nad esimesi olma amelse toetusega ERVKK-i poolt.

Üldiselt oli Helsingi kongress nõrgemini organiseeritud kui eelmise kongressi vastu ning ka osavõtt mõne poolt oli väheem.

Järgmine koosolek reedel, 3. XI, et osavõttu ~~võta~~ võimaldata ~~ra~~ hra N. Kaasikule mõningate küsimuste selgitamiseks. Nii kuulub ka komisjoni ümbervalimise ja koosseisu küsimus.

Joh. Kõpp
A. Piip
Kil. Linnus
F. Linnus.
Fr. Tuglas.

Protokoll nr. 24.

38

ERVKK-i koosolek 4 detsembril 1937 k. 12
Rektori kabinetis.

Osa võtjad: Rektor J. Kõpp, N. Kaasik, Fr. Linnus, Jul. Mark, A. Piip, L. Puusepp, K. Schlossmann, J. Semper, P. Tarvel, Fr. Tuglas, Fr. Puksoo.

Päevakord: ^{Komisjoniliseks} 1. Hra N. Kaasiku ettepanekud
- varase koostöö asjus.
2. Tõusetatud küsimused.

1. a) Hra Kaasik püüdnud esmajoones Pariisi Rahvusvahelise Varase Koostöö Instituudi loetamise küsimust. Pariisi Rahvusvahelise Komisjoni Kongressi ^{asuse alusel} käesoleva aasta suvel on pöördutud mere välisministeeriumi poole palvega osa võtta ka Eesti Rahvusvahelise Komisjoni Pariisi Instituudi ilalpidamiseks, kuna tulevikus see kuulub Rahvusvahelise Komisjoni illesannete hulka. ERVKK asub jätkavale tegevusele selles küsimuses, kuna vastava toetussumma hankimine kuulub välisministeeriumile.
- b) Tõuseks püüdnud hra N. Kaasik ERVKK-i eelavale küsimust. ERVKK-i poolt saadetud palve Riigihoidjale toetuse asjus 1000 kr ulatuses on edasisaadetud välisministeeriumile.

et seda rahuldada mitte inehorde toetusega, vaid igaaastase
eelarve korras. Tervet küsimus, millele asutse ~~kuidas~~ summadest.
Kultuurkapitali Valitsuse osast? Haridusministeeriumet? Välisministeer-
iumet? Laibirääkumiste tagajärjel otsustatakse esitada
Tallinnale Välisministeeriumile määrata ERVKK-ile igaaasta
selle eelarvest 2000 krooni.

c) Kultuuriliste suhete elustamiseks Poola ja Eesti
vahel, -professoride külaskäigud, stipendiumide mää-
ramised etc., kuna senine puudub nende kahe riigi
vahel kultuurikonventsiooni leping, valitakse etteval-
mistuskomitee ku tegelikkudes ettepanekuteks koosseisus:
prof. A. Piip (kokkukutsuja), N. Kaasik, prof. L. Piussepp,
prof. P. Tanel.

d) Kuna toelneval Balti riikide välisministeer-
ite konverentsil on päevakorras Vaimse koostöö küsimusi,
ja kuna Helsingi kongressi resolutsioone pole si Vä-
lisministeeriumis, se ei ERVKK-ile, otsustatakse seata
Välisministeeriumi 3. sektsiooni ERVKK-i koosseis
protokoll 20. XI. s.a. see osa, milles hra A. Piibu
referaat Helsingi kongressi käigus ja otsustest.
e) Eelmsel koosolekul tõusnud teadete büroo loomise
küsimuse lahendamiseks Tartu ülikooli juures valitakse
komisjon; prokuri kuuluvad prof. L. Piussepp ja
ülikooli sekretär A. Luha
f) Hra Kaasik teatab, et kas ERVKK-i palve Välisministeer-
iumile määrata Rahvasteliidu täiskogu koosolekule

39
eesti delegatsioon koosseisu ERVKK, kompetentne Vaimse
koostöö küsimustes, on leitud eitarat suhtumist
summade puudumisel.

p. 2. Otsustatakse esitada kiri ~~üle~~ ERVKK-i liik-
mete ümbervalimise kohta ülikooli nõukogule
14. XII. s.a. ning pidada valitud liikmete koosolek
15. XII. s.a. et anda lühia vormalus koostööd
liikmete nimekirja esitamiseks komisjonile
ülikooli Valitsuse koosolekul 17. detsembril.

K. Kallas.

J. Kallas

A. Piip
P. Tanel

Piussepp

K. Luha

A. Luha

+ dimm.

Protokoll nr. 25.

ERKK-i koosolek 15. detsembril 1937a.
 K. 16.30 Rentori kabinetis.

Maaväe armult ülikooli nõuogu poolt valitud
 liikmed: Rector J. Köpp, ^{prof. Lippmaa} A. Oras, A. Piip, L. Piussepp,
 K. Schostmann, J. Suts, P. Tarvel, K. Panksoo.

juhatab abiesimees prof. A. Piip.

Eelmise koosoleku protokoll kinnatakse.

Valitakse järgnevas kahes aastaks ERKK-i liikmeks
 juba varem siia koopteerumise teel kuulunud isikud:
 Haridusministri abi V. Päts, Tehnika Instituudi rektor
 P. Kogerman, Välisteenistuse direktor N. Kaasik, Eesti
 Rahva Muuseumi direktor K. Linnus, õpetatud bestide Seltsi esimees
 H. Moora, Eesti Kirjanduse Seltsi esimees K. Tuglas, Penklubide
 esindaja J. Lemper, teatri ja kunstitegelane H. Kompus,
 prof. J. Mark. Nüüdseks valitakse juurde: Loodusuurijate
 Seltsi esimees H. Kaho, Tallinna Konservatooriumi direktor
 Juh. Kaur, Kunstikooli Pallas'i esimees A. Starkopf.
 Kõik valitud esitatakse ülikooli Valitsusele kinnit-
 amiseks.

Järgmine koosolek oleks esmaspäeval, 20. XII, mida kokku

Kutsus härra rektor.

Rahvusvahelise Varnse Koostöö Instituudi direktor
pooldab ERKK-i poolt pallega kuulata oma aua-
mist, kas oleks võimalik koostada ka Eesti Vabariigi
nomestiku, kes oleksid suutelnud esitama raadsoetkandend
sees riigis võeras keeles oma maa majanduslik-
kude, sotsiaalsete ja kultuuriprobleemide kohta. Ja
sees soovis teada, kas eeldatavse ^{zelle} nomestiku saatmist
Varnse Koostöö Organisatsiooni kaudu Rahvusvahelisele Raadso-
etkandendile või oma maa Ronghäälongu saatetava
komiteele.

K. P. P. P.

K. P. P.

K. P. P.

K. P. P.

Julius Mark.

K. P. P.

G. Suuts

T. Lippmaa

41
Protokoll nr. 26.

ERKK-i koosolek 20 detsembril 1937 a.

K. 13 Nõukooli rektoraadis.

Osa võttis: Härrad K. Linnus, T. Lippmaa, J. Mark,
H. Moora, A. Piip, K. Puksoo, L. Puusepp, K. Schlossmann,
J. Suuts, A. Starkopf, K. Tuglas.

Päevakord: 1) Juhatusel moodustamine
2) Tõusetatud küsimusi.

Juhatab abiesimees prof. A. Piip.

ad 1). Esimehe kohale seatakse kandidaatiks üles:

A. Piip 6, K. Schlossmann 2 ja J. Suuts 1 häälega. Valitakse
ühel häälel esimeheks prof. A. Piip. Abies

Abiesimehe kohale seatakse kandidaatiks: K. Schlossmann 6,
T. Lippmaa, J. Mark, P. Kogerman, L. Puusepp, J. Suuts 1 häälega.
Valitakse abiesimeheks ühel häälel prof. K. Schlossmann.
Kirjatoimetajaiks valitakse K. Puksoo ja kirjatoimetaja
abiks K. Linnus.

Seoses j' selle küsimusega otsustatakse juhatusel täiendada
kahe liikme võrra: teise abiesimehe ning laekahoidjaga. Teine
abiesimees oleks Tallinnast. Juhatusel täiendamise esitatakse
Nõukooli Nõuagule, üheskoos teiste muude põhikirja paran-
dusettepanekutega, millele koostamine tehakse juhatusel ülesandeks.

41
d) 2) ^{aj}Belmsel koosolekul ^{ettekanud} ERVKK-i direktori kirjale otsusta-
takse vastata, et nõusteku koostamine ^{okkuile} kes best võivad
esineda välismaade rahvahäälmutes võeras keeles ja Eesti
majanduslike, lootsiaal- ja kultuuriprobleemide kohta, on
võimalne ja et ERVKK-i ongi juba selle teostamisele asunud.
Vastavad nõustekud tuleksid saata Raadioleevingu Rahvusva-
helise Liidu büroole ning ära kirjad sellest oma maa
saatekava komiteele. ERVKK-i kõigi liikmete poole
tuleks pöörduda palvega, ~~teha~~ ^{tegi} mis keeles nad ise
soovivad esineda, et teatada ^{tegi} ~~okkuile~~, kes suudaksid seda
teha.

b) Seoses Balti nädalaga Riias ka 1938a, otsustab ERVKK
pöörduda Läti Vamse Koostöö Komisjon poole ettepane-
kuga korraldada Riias kunstinäitus, millest osavõtavad
ka Soome ja Rootsi ning kus piirduvaks ainult moodra-
ja rakenduskunstiga. Iga osavõtja riigi poolt esiteta-
ca. 10 esemet.

c) Leedu Komisjon poolest on esitatud täiendavate
teatide informatsioonikursuse asjus riisõpõlastele. Need
kestavad 24.V-24.VI. 1938a, kusjuures 10 viimast päeva
toleksid nad Lestis. Siinjuures tuleks ERVKK-il kõrk ülal-
pidamise ja retuulud kanda * 10 päeva jaoksul 24 osavõtja
põlta. Kuna ERVKK-il vastavad summad puuduvad, otsusta-
takse pöörduda toetuse palvega kursuse korraldamiseks
Majandus- ja Välisnõustekumini poole Lissaks Kaubandus-
Tööstuse Kojale ja Vabrikantide Ühingu.

42
d) Otsustatakse ^{ka} kirjaltuult tänada ERVKK-i lahkuvat
esimeest rektor J. Köppu, keda ^{elale} juba sõnalselt tänas
^{avaldas} ERVKK-i nimel koosoleku alul A. Piip.

W. Purnoo

S. S. S.

Mahto

A. Hevko

St. Sugloy

T. Lippmaa

G. Suik

K. Kihlström

Protokoll nr. 27.

ERVKK i koosolek 9. veebruaril 1938a.
 nr. 13 Riiksooli Nõukogu saats.

Osavõtnud: esimees prof. A. Piip, härrad rektor H. Kaho,
 T. Lippmaa, A. Oras, Fr. Puksoo, K. Schlossmann,
 A. Starkopf, J. Suuts, P. Tärvel, Fr. Tuglas, L. Piuselpp.

Päevakord: 1) Eesti-Läti-Leedu vaheliste suve-
 kursuste korraldamise küsimus käesoleval aastal.

2) Tõusetatud küsimusi

ad 1). Esimees refereerib suve informatsioonikursuse
 korraldamise küsimust Eesti ~~15.~~ 15.-24. juunil 1938a, sedukohta,
 ja sellas valitud komisjoni poolt.

a) Osavõtjad välismaalased - üliõpilased veedavad sellist aegast
 Tartus 3-4, sellejärele paar päeva Ida-Eests: Narvas ja Kohtlas
 ning lõpuks 4 päeva Tallinnas. Kursuste kava oleks teoreetiline
 ja praktilise alaga: loengud ning tutvumise kohtadel
 eesti majandusliku olukorraga. Loengud - umbkaudu 20 tundi -
 kaarastatuna alla eesti ajalugu, eesti majandusajalugu
 ning majandusliku geograafiat. Praktilises osas tutvustatakse
 Tartus eksporttootust ning põllumajandust, Ida-Eests
 Kreenholmi manufaktuuri-ettevõtte ning kiviõli, Tallinnas muu
 eesti tootmisalaidega.

g) prof. Kant oleks kursuste üldjuhataks, kuna Segebrunn
arjaajaks võiks tulla arvesse hra Erit

c) kursuste korraldamiskuludeks eelarve küüms 2000 krooni. Selles
küsmuses on hra esimehel olnud väiksem majandusministriabi Kellerga,
kuid majandusministri eestvõttel puuduvad vastavad kreedid.
Sel põhjusel tuleks laenuks toetust äärmuskorradest,
keskusest: Kaubandus-tööstuskofari ja Põllumajandus-
kofari.

Komisjon ettepanek kiidetakse hästi ja volitatakse eestseisust
läbirääkima pöörata majanduslokkude küsmuste alal.

Muuseas puudutakse keele küsmust ja peetakse ~~saar~~ saar
vaks leida lektorid, kes oskaksid ette inglise ja prantsuse
keeles saksa keele asudel.

d) a) Ankeedile ~~ra~~ raadioettekannete küsmuses eesti
majanduslokkude ja kultuuriliste probleemide alalt mis keeltes
võrdsus nõustunud esinema ERTK-i liikmetest: hra A. Pü-
nglase, prantsuse, vene ja saksa keeles, hra G. Lutt - prantsuse, rootsi,
soome, saksa ja vene keeles, hra P. Tammel prantsuse ^{ja vene} keeles, hra A. Oas
inglise ja soome keeles, hra H. Elloora saksa ja soome keeles.

Selleks juhtis laheltzpane hra A. Orpelile, Voldemar Vagale, arhitekt
Edg. Kuuskule kes võrdsed omada prantsuse keeles ning hra Kustaliuf
A. Pukile ning mag. Tõrvale, kui kohastele iduval inglise keeles.

c) Kunstivärbuse korraldamise kohta Riias on ettepanek laadeta Läti
Vaimse Koostöö komisjonile, millele pole veel ametliku vastust, mis nähtavasti
laabub alles märtsi alul, kuid esimeses on isiklikult te puudutanud
küsmust prof. Kuudjõniga.

44
c) ERTK-i kirjale ettepanekuga Riigiraamatukogu väljaanda
te kõrgse teaduslokkudene raamatukogudene Eesti saabunud
muutuse kirjanduse nimestiku, ~~on~~ teatakse Riigi ra-
matukogu juhataja poolt, et selline kataloog ^{trükituna} oleks edaspidi teosta-
tar, kui iga raamatukogu oma nimestiku koostaks. Küsmuse edaspi-
dne lahendamise usaldatavne kofatormetajale ülesandeks.

d) Esimese teatas, et ojetatu Eesti belts 100-aastaseks juubeliks
on saadeta telegramm. Teakse ülesandeks paluda Soome
komisjonilt 1937a. Helangi Vaimse Koostöö kongressi resolutsioone,
mida seni pole saadeta.

J. Pü

J. Pü
H. Tuglas

P. Tammel

Protokoll nr. 28.

ERVKK-i koosolek Hõkooli Nõukogu
saats 25. IV. 1938a. K. 13.

Päevakord. 1) Suurise Eesti-Läti-Leedu informatsiooni-
kursuse korraldamise küsimus,
2) Tõusetatud küsimusi.

Koos olid: esimees, ^{herra} prof. A. Piip, härrad J. Linnus,
L. Puusepp, J. Kemper, P. Tarvel, Fr. Tuglas, H. Põrn.

- ad 1) Esimees prof. A. Piip teatab, et Eesti-Läti-Leedu kursuste
korraldamise kulud Eesti osas tõusevad umbkaudu 2000 Kr.
Summade lahkumise otsustel nende katteks on pöördunud
Kaubandus-Tööstuskoda, E. Vabrikantide Ühiseuse, E. Tööstu-
rite Ühingu, Põllutöökoda, Kaasajandusministri, Ka Väls-
ministri, Ka Haridusministri ja üksikute ettevõtjate
poole, lootust on saada tegelikult aga ainult 200+100 Kr.
Teib sellelõttu ettepaneku teatada ^{Leedu} ~~Läti~~ komiteele, et meil
pole võimalik kursustele vastu võtta ega järgelkult
ka omalt poolt saata osavõtjaid. Koosolek ühineb ettepanekuga.
- ad 2) aj Poola RVKK teatab, et ~~sa~~ käesoleva aasta suvekursustel
välismaalastele on Poolas Eesti-le reserveeritud 2 stipendiumi.
Stipendiaadideks soovtab omalt poolt ERVKK härra Kaplinski

kui Poola RVKKi esindaja kandidaatidest esmajärjes mag. E. Tenderit ja
mag. R. Marzi, kuna H. Raid ja naine Elisabeth Rammul jäävad
terse järjekorda.

b) Leedu Kirjanduse Liidu protest Leedu kirjanduse J. Storoša-
Vydušase vangistamise vastu võetakse teatavaks

c) ~~Kuna~~ Eesti Teaduste Akadeemia on tegevusse astunud.

Kuna ERVKK-is selle ellukutsumine on järjest päevakorda
olnud ja pealegi ERVKK-i liiget on suhtes akade-
mikuteks, siis otsustatakse Akadeemia teostada te
esimehe prof. A. Püü kaudu.

d) Leedu Komisjoni ettepanek peada Eesti Raadros
üks ettekanne Leedu kunsti üle ja vastupidi jaetakse
rade H. Kompuse ja L. Starkoppi hooldeks.

e) Soome RVKK-i esimees prof. A. Långfors teatab, et Helsingi
Väime Koostöö Kongressi protokollide kättesaamine
viibib sekretär Piitonen'i välismaale komandeerimise
kätte.

f) Kantakse ette ja kinnitatakse ERVKK-i protokoll 9. II. 1938

F. Pukso

A. Siig

Fr. Tuglas

F. Linnus

Protokoll nr. 29.

ERVKK-i koosolek Üliõpili Nõukogu
saalis 15. X 1938 kl. 11.

Päevakord: 1) Tr. Balti ja Põhjamaade Väime
Koostöö Komisjonide Kongress Riias novembris s.a.,
2) Täusetatud küsimusi.

Kaos olid: esimees prof. A. Püü, liikmed Fr. Tuglas,
Fr. Pukso, F. Linnus ja A. Schlossmann.

ad 1) Prof. Püü esitab Läti RVKK-i kutse osa
võtta järgmisest Balti- ja Põhjariikide V. K.
Komisjonide konverentsist Riias 14. ja 15. nov. s.a.
Semi on Eesti poolt lubanud referaadiga Riias
esineda prof. L. Pensepp, arvatavasti üliõpiliste
koostöö üle.

Läbisääkimiste järel otsustatakse paluda
prof. A. Püü esineda konverentsil üldisemat
laadi ülevaate Balti ja Põhja riikide vahelise
koostöö alal tehtud algatustest ja otsustest
ning nende tegelikest tulemustest. Hr. Puksoal
palutakse refereerida raamatukogunduse küsimusist
ja F. Linnust Eesti Komisjoni tegevusest ja

Kultuurilistest küsimustest. Prof. A. Schlossmann avaldab nõusolekut kaasa võtta, kuid ilma ettenaunnet pidamata.

Juhul kui prof. Püsp esimesel päeval ei saa konverentsist osa võtta, palutakse Eesti delegatsioonil jühkida olla prof. Schlossmanni. Samuti otsustatakse teatada kirjaliselt kõigile ERVKK'i liikmeile Riia konverentsist ja paluda nendel sellest osa võtta.

at 2). a) Eesti Teaduste Akadeemia avastungile 22. X r.a. onääratakse komisjoni erindajaks H. N. Kaarik, ühtlasi otsustatakse saata teavitust telegrammidele.

b) Otsustatakse E. Teaduste Akadeemiale üle anda kõik komisjoni arhiivis leiduvad materjalid Akadeemia osutamise eeltööde kohta ühes väljavõtetega vastavaist komisjoni protokollidest.

c). Esimeses teatab informatsioon korras, et Balti majandusteaduse üliõpilaste kursuste ekskursiooni vastuvõetus Eestis sai võimalusi kannida Tallinna Majandusteadlaste Seltsilt H. N. Kaariku kaudu. Kursuslastele esimeses referaadiga ka prof. Püsp. Otsustatakse saata

47
tänuviri Tallinna Majandusteadlaste Seltsile. d). Esimeses teatab, et möödunud suvel peeti Genfis Rahvusvahelise VKK'i täiskogu koosolek, kus Läti RVKK'i liige prof. Adamovits esines sõlvaatiga Baltide komisjonide koostööst.

e). Prof. A. Schlossmann refererib H. N. Kaariku ettepanemuid ERVKK'i tegevuse kindlustamise asjus. Nende peatumaks on, et 1) komisjoni saaks igal aastal kindla taotse riisicelane korras või muudest allikatest ja 2) komisjoni registreerida E. Teaduste Akadeemia juures.

Otsustatakse esimese ettepanemuse: 1) pöörduda Välis- ja Haridusministeeriumide poole sooviga 5000.- kroonilise taotse saamiseks juba tulevase aasta eelarves, 2) valida komisjoni põhikirja muutmise arutamiseks. Komisjoni liikmeteks valitakse Hrad Schlossmann, Püsp ja Kaarik.

f) Kantakse ette ja võetakse vastu ERVKK'i protokoll 25. IV 1938.

Koosolek lõpeb kl. 1215.

A. Püsp
K. Schlossmann

W. Püsp

Dr. tuglaks

F. Linnus.

Protokoll N 30.

ERVKK-i koosolek Ülikaali Nõunaga saalis
3. detsembril 1938. a. kl. 11.

Päevanord : 1) Ülevaade IV Balti ja Põhjamaade
Vaimse Kaostöö Komisjonide Kongressi tööst
Rüas 14.-15. novembril s.a., 2) Põhimääruste läbi-
vaatamine, 3) Tõusetatud küsimusi.

Kaas olid: esimees Hr. A. Piip, liikmed
härnad K. Schlossmann, H. Kaho, P. Tarnel,
L. Puusepp, H. Pärsoo, F. Linnus, H. Tuglas.

Koosolek otsustab vahetada ülaltoodud
päevanorra punktide 1 ja 2 järjekorrel. Seejä-
r tuleb arutusele

1) ERVKK-i põhimääruste läbivaatamine. Prof. A. Piip
annab ülevaate ERVKK-i praeguse põhikirja koosta-
mise käigust ja tema senisest parandamise
kavatsust. Ühtlasi teatab, et VK Komisjonide
reform on tõstatatud ühes ka rahvusvahelise
ulatuses Bekvasteliidu poolt, edaspidi sõlmi-
tavate riikidevaheliste konventsioonide alusel.
Vastavad konventsiooni teksti pole aga veel

Eestine saabunud. Meie komisjonil
tuleks end nähtavasti ümber registreerida
laiemale alusele Eesti Teaduste Akadeemia
juures, kui oodetakse konventsiion ei erita
mõnda uut alust. Välisriikide tuleks mõelda oma
ellamisel, kuna meie komisjon on üks neid
väga vähesid omaasumiste seas, kes riigilt ei
saa mingit määrulist taetust, kuigi teda
ametlikult loetakse vanimaks. Dr. J. Vasar
on lubanud komisjoni taetuspalve ellame-
komisjonile edasi saata, nä et tuleval aastal
olunord võiks paraneeda. Uues põhikirjas
tuleks sellegärast ette näha ka tulude allikad,
nagu see on näit. Läti VKK-i põhikirjas.

Põhikirja reorganiseerimise järel võiks osa
liikmeid nimetada endiselt ülikool, osa
Teaduste Akadeemia, ülejäänud muude
asutiste esindajaid võidakse kas määrata
asutiste endi poolt või kutsuda koop-
teerimise korras. Uue põhikirja kavandi
peaks igatahes esitama kõige pealt
Ülikooli Nõukogule.

Lähivääkimiste järel, kus prof. Schlors-
mann osutab raskesti hääleõiguse andmisel
koopteeritud liikmetele ja prof. Puusepp jätib
tähelepanu koorumisnõuete pandumiseks

49
tegemisele, atrustatuse edasine põhikirja
reformeerimise ettevalmistus jätta almuil koos-
olevul valitud komisjoni hooleks.

2). IV. Balti- ja Põhjamaade Vaimse Koostöö
Komisjonide Kongressist Riias refereerib
abisekretär F. Linnus. Eesti poolt võtsid
osa kaunid A. Piip, L. Puusepp ja F. Linnus,
kuna H. Schlossmann ja P. Kagermann
pidid sõidust loobuma ettenägemata põhjustel.
Kongressist võtsid täisvalituslike esindajatega
esmasjärgselt osa peale seniste ka Taani ja
Norra, samuti olid kohale delegatsioonid
üks esindaja Rahvusvahelise V. K. Turtitundi
ja teine Rahvasteliidu järelevalvetoimkonna poolt.
Eesti komisjoni viimase aasta tegevusaruande
esitas kongressil F. Linnus, üldise ja see-
juures kriitiliselt häälestatud ülevaate Põhja-
Balti riikide vahelise V. K. senistest tulemustest
andis prof. Piip, kuna prof. Puusepp
referents ülikoolidest korvatusametistena,
Meiepoolset ettenägemist arutades kongressil
elavad tähelepanu ja diskussiooni.
Muudest küsimustest oli tähelepanuväärne
kongressidest osavõtjate riikide arvu
suurendamise küsimus, mis kerkis üles

Esimeheks Paala puhul. Kongressil otsustati edaspidi uusi liikmesuue juurele kutuda ainult kõrgi küniste liikmeksalevate V. K. Komisjonide ühemeelsel otsusel. Järgmine Kongress peetakse Stockholmis 1939. a. sügisel.

Seda ülevaadet täiendavaad omalt poolt nad Püip ja Puusepp.

Järgnevat läbirääkimistel, kust on võtavad veel nad Schlossmann, Tervel, Kaho ja Tuglas taomitate eriti meie kultuurpropaganda juurelinnust rahaliste allikate juuremiste jõhku, võrreldes näit. Lätiga. Lõpuks otsustatakse: a) avaldada tänu Riia kongressist osavõtjatele, kes sinna sõitrid omal kulul,

b) paluda Lät. RVKK-ilt Riia kongressi resolutsioonide kiiremat väljasaatmist ja

c) saata Märzanini Hariduse- ja Välisministeeriumidele, et võtaks kiire korras midagi ette meie kultuurpropaganda korraldamiseks ja et kahe katsutaks leida abinõusid vähemalt kultuurkapitali juures asuva kultuurpropaganda fondi suurendamiseks.

3). Otsustatakse: a) Määrata F. Purso ettepanemul Tartu Vaimse Koostöö Kongressi protokollide müügihinnaas 2.- krooni, b) sellega ühenduses pannaase Komisjoni laenukaidja ülesanded esialgu sekretäri F. Purso peale.

Koosolek lõpet. kell 13.

K. Purso
F. Linnus
M. Püip
K. Kaho
K. Schlossmann
P. Tervel

Protokoll nr. 31.

ERVKK-i koosolek 'Libkooli' Nõukogu saalis
20 mail 1939 a. k. 1/2 12.

Päevakord. 1) Põhikirja muutmine
2) Tõusetatud küsimusi

Koos olid: esimees prof. A. Püü, liikmed
härnad H. Kaho, T. Linmus, A. Oras, K. Schlossmann,
J. Semper, J. Suits, Fr. Tuglas, Fr. Pussas.

I. Prof. Esimees, andes seletusi uue põhikirja kava kohta,
tekitab, et ^{ERVKK}koosseis ~~koosseis~~ on ~~on~~ moodustatakse
segasüsteemi alusel, kuhu kuuluvad ~~istkud~~ kui
ka ~~autosta~~ esindajad. Istikku koosseisu kuuluvad
kõik senised ERVKK-i liikmed ja nende tulevad juured
veel organisatsioonide esindajad, kes küll ~~ja~~ suuremalt
jäält kuuluvad praegu istikku koosseisu.

Kava esitajatel tekitab pikema viibitusi ome-
tus ja mõne ettepaneku hulgest jäetakse
püsima nime juures: Eesti Vaimse Koostöö Komisjon
(= ERVKK) (Commission Estonienne de Coopération

Intellektuelle), millega asutuse senitavitusel olevast
nimest välja jäetakse „Rahvuslik“.

~~Besti~~
Besti Vaimse Koostöö Komisjoni ~~Põhikiri~~ vs
sõ võetakse vastu järgmises redaktsioonis

I. Ülesanne.

§ 1. Besti Vaimse Koostöö Komisjoni ülesandeks on
rahvusvaheline vaimse koostöö mõtte arendamine ja
rakendamise Bestis, ühenduse/peetamine rahvusvahelise
vaimse koostöö organisatsiooniga ja teiste rahvuslik-
kude komisjonidega.

§ 2. Besti Vaimse Koostöö Komisjon asub Besti Teaduste
Akadeemia juures.

§ 3. Besti Vaimse Koostöö Komisjonil on õigus:

a) otseselt läbi käia Rahvasteleide rahvusvahelise
vaimse koostöö organisatsiooniga ja organisatsiooniga
ja saada neilt oma tegevuseks vajalikke juht-
nõue ning ülesandeid ja esitada neile oma
tegevuse kohta aruandeid;

b) otseselt läbi käia teiste rahvuslike komisjo-
nidega rahvusvaheliseks vaimseks koostööks, tarbe-
korral neid konverentsideks kokku kutsuda ja
nendest ise osa võtta;

c) koguda andmeid vaimse koostöö alalt ja asutuste
tegevuse kohta Bestis;

d) hõlbustada teaduslike, kunstiliste ja ilu-
kirjanduslike toodete vahetamist välismaadega;

e) kaasa aidata vaimseil aladel töötajatele,
eriti õpetlastele ja üliõpilastele, sidemete loomisel
välismaaga, korraldada teaduslike ekskursioone ja
konverentse.

f) kirjastada teaduslike töid ja üldse ette võtta
kõike, mis vajalik tema ülesande teostamiseks.

§ 4. Besti Vaimse Koostöö Komisjonil on pitsat oma pealkirja-
ga „Besti Vaimse Koostöö Komisjon - Commission
Estonienne de coopération intellectuelle“.

Koosseis

§ 5. Besti Vaimse Koostöö Komisjon koosneb a) isiklikest
liikmetest ja b) asutiste ja organisatsioonide esindajatest.

§ 6. Isiklike koosseisu kuuluvad 20 liiget. Isiklikeks liikmeiks
on kõik Tartu ülikooli juures olnud Besti Vaimse Koostöö
Komisjoni liikmed. Mõne isikliku liikme väljalangemisel
valib komisjon oma koosseisu absoluutsel hääletamisel
uus liikme. Samuti valitakse uus liige mõne
liikme 70-aastasuse saamise puhul, misjuures senine liige
loetakse ülemääraseks, või kui mõni liige omal soovil lahku-
b.

§ 7. Komisjonil on õigus oma koosseisu 1/3 häälte-
enamusel endi hulgast eemale jätta liiget,
kes ei osuta komisjoni tegevusele vajaliku tähele-

panu, või rahjustab komisjoni tegevust.

§ 8. Asutuste ja organisatsioonide esindajatena kuuluvad komisjoni koosseisu oma ametikestuseel:

- 1) Eesti Teaduste Akadeemia President; 2) Eesti Ülikoolide rektorid ja teiste kõrgemate õppeasutuste juhatajad; 3) Haridusministeeriumi Kunsti- ja Teaduse osakonna direktor; 4) Välisministeeriumi Poliitilise Osakonna direktor; 5) Tartu Ülikooli rahvusvahelise õiguse professor; 6) Tartu Ülikooli Raamatukogu juhataja; 7) Õpetatud Eesti Seltsi, Eesti Loodusuurijate Seltsi, Eesti Kirjanduse Seltsi, Pen-Klubi ja Eesti Välissuhete Ühingu esimehed; 8) Eesti Rahva Muuseumi direktor.

III. Asjaajamine

§ 9. Komisjoni juhatus koosneb esimehest, tema kahest abist, sekretärist ja selle kahest abist. Sekretär on ehitlasi laekahondja, kuni juhatus pole seda korraldanud teisiti.

§ 10. Juhatusel liikmed valitakse kahe aasta peale, kusjuures iga aasta lahkeb pool liikmete arvust, valimise üheaegse vanaduse korral - liisu läbi. Lahkunud liikmed võtavad tagasi valida.

§ 11.

- 1/ Põhikooli Valitsus paluda kuskalt oma juures
asutada kooli
- 2/ registreerida Ardeevra juures
- 3/ võtta vastu esitatud kava parandustega
- 4/ koostada uue ^{uue} kava ja esitada Ardeevra
- 5/ Valitseda Esmees ja kinnitada
- 6/ ^{lõpetada} vastavalt palvet ja reolutsiooni
- 7/ ^{koostada} põhikooli ja teha muud vajalikud muudatused.
- 8/ ^{koostada} vastava seadusega kooskõlas
- 9/ ^{koostada} kava, võtta presidendile - arut

Ilma
võime
koostada

I. a) Conferees de l'enseignement
superieur et secondaire

1. kas võtame vastu ja delegaadi
2-3 - ka vastus leebimisele
Lõpus, delegaadi kaudu
hiljem.

2. ~~aga 2 esitaja~~ määratakse
delegaadid Tartu Ülikooli rektor
ja Tallinna Tehnika Ülikooli rektor.

Tammel andmet ei vasta. Vastav
olevatele - paluda koostada õpetamise
kavata. Ande J. Madissonile teada.

3 4 kl. + kooli

Post-Office

Pida resolutsiooni. T. Poole kaitse.

See tuleb vastu, et oleme kooli muudatusel
kui muudatused on olemas.

II. Esmees

Palume korda H. Kinnistul kogu oleval
pool poliitika, geograafika andmeid

Paragrahordes
et H. Kinnistul olea antud loogiline
kinnist ja Tammel

28-29.12.1958

55

20) EKPKK-i koosoleu on ~~laupäev~~.

3. XII ^{s.a.} (X. 11) Tartu Ülikooli Nõukogu
saats, millest palutakse Teie osa võtta.

Päevakord: ^{ülevaade} ~~1/1~~ IV Lätti ja Põhja
maade Vasmse koostöö Komisjoni Kongressi
~~1958~~ tööst Riias ~~14-15~~ 14-15 novembril s.a.

- 2) Põhimääruste edinevutamise
- 3) Tõusetatud küsimusi

EKPKK-i sekretär
W. Ruus